

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

3/2021

Březen

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Mgr. J. Machonský,
Mgr. Eva Machová, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrďá, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 4. 2021

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. Martin Lukeš, Mgr. Eva Machová,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrďá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám březnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí obvyklý souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématu si můžete přečíst článek Investiční dohoda EU s Čínou: úspěch nebo danajský dar pro Evropu? Autorka shrnuje hlavní argumenty příznivců a odpůrců dané dohody. Na jedné straně jsou vyzdvihovány údajné ekonomické výhody, které jsou ovšem na straně druhé odmítány, jakožto pro EU ve skutečnosti nepřilíš výhodné. Problematika lidských práv, či otázka Hongkongu je dohodou ignorována zcela. Schválení dohody těsně před nástupem nové americké administrativy je většinou komentátorů vnímáno v kontextu transatlantických vztahů, jako velmi nešťastné. Dohodu ještě musí schválit Evropský parlament. Postoj poslanců a jednotlivých frakcí k dohodě se zdá být zatím spíše skeptický.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Schválení investiční dohody mezi EU a Čínou nově narušuje reakce Číny na sankce uvalené USA, EU a Velkou Británií na čínské představitele kvůli porušování lidských práv menšiny Ujgurů.

<https://edition.cnn.com/2021/03/24/economy/china-eu-investment-deal-sanctions-intl-hnk/index.html>

a

<https://www.politico.eu/article/china-throws-eu-trade-deal-to-the-wolf-warriors-sanctions-investment-pact/>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 3. - 30. 3. 2021 se tentokrát věnuje tématu:

Hypoteční trh

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Investiční dohoda EU s Čínou: úspěch nebo danajský dar pro Evropu?	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	9
Daně.....	9
Ekonomické vědy. Ekonomie	15
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	15
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Informatika. Počítače	23
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání.....	24
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	25
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	26
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	26
Právo.....	29
Statistika. Demografie. Sociologie.....	33
Účetnictví	33
Veřejná správa.....	34
Veřejné finance. Rozpočet	36
Ostatní	36
Přehled nových knih.....	40

Investiční dohoda EU s Čínou: úspěch nebo danajský dar pro Evropu?

Bc. Lucie Horáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Po dlouhém sedmiletém vyjednávání byla dne 30. 12. 2020 podepsána investiční dohoda mezi Evropskou unií a Čínskou lidovou republikou (ČLR), zkráceně nazývaná CAI (*Comprehensive Agreement on Investment*). Smlouva, na níž se čelní představitelé Unie s čínským protějškem Si Ťin-Pchingem finálně dohodli poněkud nestandardním způsobem prostřednictvím videokonference, vyvolala celou řadu debat, a často kritických reakcí. Mnozí ji naopak vnímají jako jedinečnou možnost, díky které budou mít evropské podniky lepší podmínky vstupu na dynamicky se rozvíjející čínský trh čítající téměř 1,4 mld. potenciálních spotřebitelů.¹ Dohoda budí kontroverze rovněž s ohledem na možná bezpečnostní rizika, která byla v rámci EU v souvislosti s ČLR hojně diskutována zejména v kontextu zavedení screeningů přímých zahraničních investic. V neposlední řadě pak dohoda bývá zpochybňována z hlediska morálně-normativních aspektů. Jaké jsou tedy hlavní argumenty obou stran a co nového smlouva přináší?

Kontext vzájemných vztahů

Skutečnost, že vztah EU-Čína je značně rozmanitý a v mnoha ohledech problematický naznačuje již samotná strategie Evropské služby pro vnější činnost, kde je Čína popisována zároveň jako „*partner pro spolupráci, partner pro vyjednávání, ekonomický konkurent a systémový rival*“², přičemž vždy záleží na tom, o jakou oblast vzájemných vztahů se jedná. EU zároveň dle svých programových dokumentů usiluje o „*realistickou, efektivní a koherentní spolupráci s Čínou, která bude založena na našich hodnotách a zájmech*.“³ Právě zde je možné pozorovat zásadní nesoulad ve vzájemných vztazích, který vyjednávací procesy značně komplikuje, a který vychází zejména z odlišného vnímání demokracie, lidských práv či celkového systému řízení státu. Ekonomická spolupráce s ČLR je naopak vnímána jako potenciální přínos, který s sebou přináší možnost revitalizace evropských ekonomik a propojení s rozsáhlým spotřebitelským trhem, který Čína nabízí.⁴ Z pohledu Unie se tak ekonomická dimenze vztahů dostává do jakéhosi konfliktu s jejich politickou dimenzí, kdy EU na jednu stranu usiluje o čilou obchodní výměnu a nárůst investičních toků, na druhou stranu však kritizuje porušování lidských práv a nedemokratické praktiky tamního režimu.

Vzájemné obchodní vztahy z počátku fungovaly relativně dobře a čínská ekonomika směřovala k liberalizaci, která měla být kvůli obavám z ekonomické destabilizace (částečně související s asijskou finanční krizí z roku 1997 a světovou finanční krizí z roku 2008), spíše pozvolná. Aktivita ČLR i objem investic však postupem času začaly sílit, což bylo završeno vstupem Číny do Světové obchodní organizace (WTO) v roce 2001, čímž došlo k důležitému průlomů ve vzájemných obchodních vztazích. Čína se tehdy zavázala k další liberalizaci a ekonomickým reformám, nicméně celá řada problémů i přes určité pokroky přetrvávala a dodnes přetrvává. V současné době jako vůbec nejzásadnější EU definuje nedostatek transparentnosti na čínské straně, netarifní opatření diskriminující zahraniční společnosti, státní zásahy do ekonomiky a nedostatečnou ochranu práv duševního vlastnictví.⁵ I přes to celkový objem PZI z EU do Číny za posledních 20 let dosáhl více než 140 mld. eur, v opačném směru se pak

¹ Ease of Doing Business in China. In: *Doingbusiness.org* [online] [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/china>.

² EU-China Relations factsheet. In: *Eeas.europa.eu* [online]. June 20 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/topics/external-investment-plan/34728/eu-china-relations-factsheet_en.

³ Ibid.

⁴ HANEMANN, Thilo, HUOTARI, Mikko. EU-China FDI: Working Towards Reciprocity in Investment Relations. *Mercator Institute for China Studies*. 2018, Nr. 3 (May 2018), s. 10. ISSN 2509-5862. Dostupné také z: https://merics.org/sites/default/files/2020-04/180723_MERICs-COFDI-Update_final_0.pdf.

⁵ Countries and regions: China. In: *Ec.europa.eu* [online]. February 23 2021 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/china/>.

jednalo v přepočtu o 120 mld. eur.⁶ S ohledem na vzájemnou obchodní výměnu se prohloubení ekonomické spolupráce zdá jako oboustranně atraktivní, přihlédneme-li k faktu, že v roce 2019 byla EU vůbec největším obchodním partnerem Číny, pro EU pak ČLR představovala druhého nejvýznamnějšího obchodního partnera.⁷

Hlavní aspekty dohody

Evropská komise o uzavřené dohodě hovoří jako o „nejambicióznější, kterou kdy Čína uzavřela se třetí zemí“⁸ a hodnotí ji jako jednoznačný úspěch. Již dlouhou dobu se EU snažila vynutit si u ČLR lepší investiční podmínky pro evropské podniky a větší míru recipacity. Zatímco EU je jedním z vůbec nejotevřenějších trhů, na něž mohou čínské firmy vstupovat téměř bez omezení, evropské firmy na čínském trhu dlouhodobě čelí celé řadě překážek⁹ (např. na evropské výrobce automobilů se vztahuje 25% clo).¹⁰ Tamní investiční prostředí je charakteristické vysokou mírou nestability, netransparentností a odlišným standardem zacházení se zahraničními společnostmi, které bývají vůči těm domácím významně znevýhodňovány. Kromě státních subvencí pro lokální firmy a kvantitativních restrikcí evropské firmy rovněž čelí bariérám ve formě povinného transferu technologií a musejí se potýkat s velmi problematickým vymáháním práv duševního vlastnictví. Jejich povinností je mimo jiné zakládat tzv. *joint ventures*, tedy společné podniky s čínskými partnery, nad nimiž nemají plnou kontrolu. Zejména omezení těchto praktik se pro Evropskou unii stalo hlavním cílem vyjednávání.

Čína se v rámci dohody zavazuje k liberalizaci investic na dobu 20 let, což se zdá být výhodné zejména proto, že vyjednané podmínky by se neměly měnit v závislosti na aktuálně úřadující politické reprezentaci. Dále pak ČLR přistoupila na úpravu investičních pravidel v celé řadě odvětví: v automobilovém průmyslu byly zrušeny požadavky na založení společného podniku, stejně tak v oblasti finančních služeb (obchod s cennými papíry, pojišťovací služby, správa majetku) a obchodních služeb (realitní, poradenské služby atd.).¹¹ Podle smlouvy by mělo rovněž dojít k otevření trhu pro investice do soukromých nemocnic v klíčových městech Pekingu, Šanghaji, Tchien-Ťinu, Kantonu a Šen-čenu a zároveň by mělo být zahraničním investorům povoleno vstupovat do oblasti výzkumu a vývoje, a to bez jakýchkoliv restrikcí. K uvolnění by mělo dojít také v otázce zaměstnávání: manažeři evropských firem budou moci napříště pracovat až tři roky v čínských dceřiných společnostech, a to bez omezení v podobě testů či kvót.¹²

Pokroky byly učiněny také v již zmiňované otázce transparentnosti a státních subvencí. ČLR se zavázala, že nebude diskriminovat zahraniční společnosti, dodrží zásady recipacity a rovného zacházení a zároveň bude informovat o možných krocích (subvence apod.), které by potenciálně mohly negativně dopadnout na investiční zájmy Unie. Dalšího podstatného cíle, jímž bylo začlenit do smlouvy záruku o ochraně investic, se však EU nepodařilo dosáhnout a nelze proto hovořit o komplexní dohodě ve smyslu, v jakém byla původně pojímána.¹³ Co se naopak podařilo, bylo začlenění závazků v otázce ochrany životního prostředí, společenské odpovědnosti firem či pracovních práv, když ČLR slíbila „efektivně implementovat“ Pařížskou dohodu a „vyvíjet trvalé úsilí“ vedoucí k ratifikaci základních, dosud neratifikovaných konvencí, vyplývajících z členství v Mezinárodní organizaci práce (ILO).¹⁴

Obvykle nejproblematičtějším bodem mezinárodních smluv bývá otázka jejich vynucování. V tomto případě vznikne za účelem monitoringu dodržování příslušných závazků speciální investiční výbor a

⁶ Key elements of the EU-China Comprehensive Agreement on Investment. In: *Ec.europa.eu* [online]. December 30 2020 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2542.

⁷ Viz poznámka č. 2.

⁸ Viz poznámka č. 6.

⁹ Viz poznámka č. 4.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Viz poznámka č. 6.

¹² Ibid.

¹³ Legislative Train Schedule: EU-China Comprehensive Agreement on Investment (EU-China CAI). In: *Europarl.europa.eu* [online]. February 22 2021 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-balanced-and-progressive-trade-policy-to-harness-globalisation/file-eu-china-investment-agreement>.

¹⁴ Ibid.

pracovní skupina na úrovni výkonných viceprezidentů na straně EU a vicepremiéra na straně ČLR, kteří budou plnění smlouvy dozorovat. Jiná pracovní skupina by měla dohlížet na implementaci klimatických závazků a v případě sporů se uchýlit ke sjednanému mechanismu řešení sporů, jehož součástí by měl být rovněž panel nezávislých expertů.¹⁵

EU jako vítěz nebo poražený?

Podpis dohody vyvolal mezi odbornou veřejností řadu kontroverzí a EU se pro mnoho expertů a komentátorů stala terčem kritiky. Ti namítají, že smlouva neobsahuje dostatečné množství záruk a jedná se tak v podstatě o čínské vítězství. Číně se totiž podařilo uzavřít investiční dohodu i přes intenzivní mezinárodní kritiku, ať už kvůli postupu v otázce Hongkongu, Sin-Ťiangu či v případě pozdní reakce na pandemii covid-19. Své pochybení ČLR přitom dlouhodobě odmítá a její čelní představitelé zahraniční kritiku označují jako „cizí vměšování a narušování čínské suverenity, bezpečnosti a jednoty.“¹⁶ Otázkou tak zůstává, do jaké míry bude země schopna a ochotna respektovat závazky týkající se pracovních a lidských práv, či dalších sporných bodů. Právě nedostatek záruk při boji proti nelegální práci je jedním z často zmiňovaných nedostatků smlouvy.

Dohoda byla uzavřena těsně před nástupem nové americké administrativy, což mnozí vnímají jako velmi nešťastné načasování zejména vzhledem k tomu, že Joe Biden plánuje opět navázat intenzivní transatlantické vztahy a chce, především vůči Číně, postupovat jednotně. To se potvrdilo v říjnu 2020, kdy došlo ke spuštění mechanismu „EU-USA Dialogue on China“¹⁷, v němž se obě strany zavázaly ke společnému postupu při spolupráci s ČLR. O dva měsíce později, tedy v prosinci 2020, však i přesto došlo k uzavření investiční dohody, což někteří kritici vnímají jako nevhodný unilaterální krok ze strany EU. Jak ve svém komentáři pro *The Diplomat* uvádí Carafano, Gupta a Smith, Evropská unie celá léta kritizuje Donalda Trumpa za jeho politiku unilateralismu a nyní činí přesně totéž.¹⁸ I v českém prostředí zaznívá kritika podobného charakteru: hlavní ekonom Trinity Bank Lukáš Kovanda hovoří o promarněné příležitosti, kdy mohla vzniknout zájmová koalice EU, USA případně Indie, která by na ČLR vyvíjela koordinovaný mezinárodní tlak. Čínští představitelé podle něj anticipovali, že Biden již nebude činit žádné ústupky, a proto se snažili uzavření dohody, pokud možno uspišit, když povolili z některých svých požadavků ve snaze naklonit si EU. Ústupky se ale, jak dodává, týkají pouze sektorů, kde mají čínské podniky jistou pozici a necítí se být ohrožené konkurencí.¹⁹

S nedůvěrou k dojednané smlouvě přistupuje také komentátor ARD Steffan Wurzel, který upozorňuje na skutečnost, že Čína dlouhodobě neplní sliby, k nimž se zavázala při vstupu do WTO. Odkazuje zejména na závazek přístupu ke smlouvě GPA (*Agreement on Public Procurement*), jež v sobě mimo jiné zahrnuje pravidla o nediskriminaci, rovném zacházení a zadávání veřejných zakázek. Dle jeho slov se země nehodlá řídit mezinárodními zásadami v případě, že to nevyhovuje jejím národním zájmům, jak ukázala např. nedávná obchodní válka s Austrálií, která následovala nedlouho po uzavření vzájemné dohody a byla způsobena kritikou australské strany a její snahou o zřízení expertní komise k prošetření původu covidu-19. Obecně tak CAI pokládá za „politický a symbolicky cenný dar od Evropanů“, za nějž z části viní německé představitele, kteří v rámci německého předsednictví v Radě EU, dohodu

¹⁵ EU und China erzielen Grundsatzvereinbarung über Investitionsabkommen. In: *Ec.europa.eu* [online]. December 30 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/germany/news/20201230-eu-und-china-erzielen-grundsatzvereinbarung-ueber-investitionsabkommen_de.

¹⁶ Video-summit EU-Čína? Ze “strategického partnera“ se stává “systémový rival“. In: *Sinopsis.cz* [online]. September 21 2020 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/video-summit-eu-cina-ze-strategickeho-partnera-se-stava-systemovy-rival/>.

¹⁷ WANG, Earl. As Trumps fades, the EU and US find common cause in facing up to China. In: *Theconversation.com* [online]. December 9 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://theconversation.com/as-trump-fades-the-eu-and-us-find-common-cause-in-facing-up-to-china-151640>.

¹⁸ CARAFANO, James, GUPTA, Arvind, SMITH, Jeff M. The Pitfalls of the China-EU Comprehensive Agreement on Investment. In: *TheDiplomat.com* [online]. January 22 2021 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2021/01/the-pitfalls-of-the-china-eu-comprehensive-agreement-on-investment/>.

¹⁹ TMEJOVÁ, Kristýna. Prohra Západu, žádné přátelské objetí, hodnotí ekonomové investiční dohodu EU s Čínou. In: *Forbes.cz* [online]. January 5 2021 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://forbes.cz/prohra-zapadu-zadne-pratelske-objeti-hodnoti-ekonomove-investicni-dohodu-eu-s-cinou/>.

vehementně prosazovali.²⁰ Jako „geopolitické vítězství Číny” ji hodnotí také Ewing a Myers ve svém komentáři pro New York Times, ve kterém poukazují na kontext podpisu CAI, k němuž došlo v dobách mezinárodní izolace Číny.²¹ Na stejný problematický aspekt upozorňuje také analytička Výzkumného centra AMO Ivana Karásková, která navíc namítá, že by se s Čínou mělo jednat politicky a nikoliv pouze ekonomicky. Kriticky hodnotí rovněž neexistenci studie o posouzení dopadů CAI, která uzavření dohod zpravidla předchází.²²

Průznivci dohody naopak rádi smlouvu nepolitizovat a nazírat ji prizmatem ekonomické výhodnosti. Ursula von der Leyen ve svém prohlášení uvedla, že investiční dohoda povede k „bezprecedentnímu přístupu na čínský trh (...), umožní růst obchodu a vytvoří nová pracovní místa.”²³ Za pravdu jí dává mimo jiné Hildegard Müller, předseda Německé asociace automobilového průmyslu, který se domnívá, že dohoda „poskytne nový impuls pro globální rámec obchodu a investic založený na pravidlech.”²⁴ Možný pozitivní dopad na automotive ve své analýze zdůrazňuje i hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská, podle které potenciální výhody pro české investory plynou také z ekonomické provázanosti s Německem, z níž by české podniky mohly profitovat. Zatímco pro ČR je ČLR co do exportu spíše okrajová, pro Německo je třetím nejvýznamnějším partnerem.²⁵ Obecně dopady smlouvy hodnotí následujícím příměrem: „V této nové investiční dohodě nejde o těsné přátelské objetí. Jde o pozvání ke stolu, kde země sedí obrazně řečeno proti sobě a servíruje se to, co oběma přijde jako stravitelné, vcelku levné a snadno dostupné.”²⁶ Ve prospěch dohody se vyslovil viceprezident Svazu průmyslu a dopravy Radek Špicar, který kroky EU hodnotí pozitivně a tvrdí, že bez její pomoci bychom podobné podmínky pro české exportéry neměli šanci vyjednat.²⁷ V zahraničí byl zaznamenán rovněž názor Paula Taylora, jenž se pro server Politico vyjádřil rovněž pochvalně: ve svém komentáři upozorňuje na potenciál pro tvorbu nových pracovních míst, lepší investiční podmínky a mimo jiné se domnívá, že smlouva může Číně poskytnout záminku pro spolupráci s EU.²⁸ Argument možné bezpečnostní hrozby plynoucí z čínských investic odmítá a připomíná, že Unie může i nadále provozovat dohled nad PZI prostřednictvím schváleného screeningového mechanismu, jenž byl představen v listopadu 2018.²⁹ Závěrem rovněž upozorňuje, že dohoda ještě není finálně schválena a záleží na vyjádření Evropského parlamentu.

A dál?

Text dohody bude nyní podroben detailní právní analýze, následně přeložen do všech unijních úředních jazyků, aby byl posléze předložen Radě EU a Evropskému parlamentu (EP) ke schválení.³⁰ Právě reakce Evropského parlamentu je v komentářích a odborných debatách často předmětem polemik. Mnozí zastávají názor, že EP se ke smlouvě postaví odmítavě a to zejména z důvodu nedostatečných záruk v otázce lidských práv. Ačkoliv Evropská komise tvrdí, že tato dohoda neslouží jako vhodný nástroj pro působení na implementaci lidskoprávních závazků, někteří poslanci EP se kloní

²⁰ WURZEL, Steffen. Das Investitionsabkommen ist ein Fehler. In: *Tagesschau.de* [online]. December 30 2020 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.tagesschau.de/kommentar/kommentar-investitionsabkommen-china-eu-101.html>.

²¹ EWING, Jack, MYERS, Steven Lee. China and E.U. Leaders Strike Investment Deal, but Political Hurdles Await. In: *Nytimes.com* [online]. December 30 2020 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2020/12/30/business/china-eu-investment-deal.html>.

²² EUROPEUM Institute for European Policy. Online přednáška Café Evropa: Vztahy EU a Číny – co přinese investiční dohoda? 24. 2. 2021. Dostupné z: <https://www.facebook.com/EUROPEUMPrague/videos/1005350356538236>.

²³ Viz poznámka č. 21.

²⁴ Ibid.

²⁵ Viz poznámka č. 19.

²⁶ Ibid.

²⁷ Oficiální twitterový účet Radka Špicara (R_Spicar_SP_CR). 3.1. 2021. Dostupné z: https://twitter.com/R_Spicar_SP_CR/status/1345737782870863879.

²⁸ TYLOR, Paul. In defense of the EU-China investment deal. In: *Politico.eu* [online]. January 8 2021 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/europe-at-large-eu-china-investment-deal/>.

²⁹ EU se dohodla na systému prověřování zahraničních investic. In: *Spcr.cz* [online]. November 23 2018 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.spcr.cz/aktivity/evropske-a-mezinarodni-vztahy/eu-infoservis/12392-proverovani-zahranicnich-investic-do-eu>.

³⁰ Viz poznámka č. 13.

k názoru, že ekonomickou a politickou oblast nelze oddělovat.³¹ Člen politické skupiny *Renew Europe* Guy Verhofstadt varoval, že smlouvu EP neschválí do té doby, dokud nebudou přesně definované závazky a jasné důkazy, že Čína respektuje lidská práva, ať už se týká oblasti Sin-Ťiang, Hongkongu a dalších.³² V obecné rovině mají z CAI největší obavy právě zmínění liberálové z *Renew Europe*, Evropská strana zelených a poslanci ze Strany evropských socialistů. Většinově ale panuje konsenzus o tom, že EU by měla po Číně požadovat větší záruky a intenzivněji apelovat na implementaci závazků vyplývajících z ILO.³³

Ačkoliv se jako pravděpodobný horizont finálního dojednání uvádí jeden rok, výše zmíněné argumenty a skeptické postoje Evropského parlamentu naznačují, že by se celý proces mohl ještě protáhnout. Další osud smlouvy CAI je tedy stále nejasný.

³¹ MEARS, Eleanor, LEALI, Giorgio. MEPs emerge as top hurdle to EU-China trade deal. In: *Politico.eu* [online]. January 6 2021 [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/eu-china-trade-deal-european-parliament-objections/>.

³² Ibid.

³³ Ibid.

Daně

Katrin Dorn, Martin Horstkötter

"JStG 2020" kurz vor Jahresende verabschiedet : ein Überblick zu den wesentlichen Änderungen **Daňový zákon z roku 2020 schválen krátce před koncem roku : přehled podstatných změn**

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 4, S. 134-141

Krátce po schválení druhého podpůrného daňového zákona v Německu překvapil veřejnost návrh nového daňového zákona z r. 2020 z pera Spolkového ministerstva financí. Po připomínkovém řízení Spolková rada dne 18.12.2020 odsouhlasila jeho finální znění a k přelomu roku 2020/2021 tak došlo v daňovém právu k celé řadě změn. Autor je všechny podrobně rozebírá a ve své analýze se zabývá např. tzv. homeoffice paušálem, který daňově zohledňuje výdaje na domácí kancelář; dále se věnuje daňovému osvobození příspěvků na kurzarbeit apod. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Jiří Kostohryz

"Lockdown", covid-19 a smlouvy o zamezení dvojímu zdanění

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2020, č. 4, s. 30-34

Článek nastiňuje vybrané otázky týkající se problematiky provádění mezinárodních smluv o zamezení dvojímu zdanění v souvislosti s výskytem koronaviru a opatření proti němu. Vychází ze situace výrazného omezení volného pohybu osob a z toho plynoucí nemožnosti vykonávat činnost v místě, kde by bývala za normálních okolností vykonávána. Autor se zaměřuje na problematiku rezidence pro účely daní z příjmů, dále na rizika vzniku a existence stále provozovny v důsledku omezování pohybu a na mezistátní dohody ohledně zdanění příjmů ze závislé činnosti a související aplikaci příslušného ustanovení smluv o zamezení dvojímu zdanění. Zdůrazňuje, že pokyny, výkladovými dokumenty či dohodami mezi příslušnými úřady nelze měnit pravidla, která přímo plynou z prováděných mezinárodních smluv či zákonů. - Poznámky.

Katerina Perrou

Alternative taxation regimes for new tax residents

Alternativní režimy zdanění nových daňových rezidentů

European taxation, Vol. 60, (2020) No. 12, p. 565-569

Příspěvek osvětluje základní charakteristiky dvou nových režimů poskytujících v Řecku alternativní zdanění novým daňovým rezidentům. Jedná se o režim pro vysokopříjmové osoby stěhující se do Řecka, který souvisí zejména s investicemi, a o režim zaměřený na penzisty, kteří chtějí přesunout svoji daňovou rezidenci do Řecka. Odlišnosti alternativních režimů se vztahují k příjmu ze zahraničních zdrojů těchto nových daňových rezidentů. Autorka se zaměřuje také na soulad mezi "investičním" a "penzijním" režimem s řeckými daňovými smlouvami. - Poznámky.

Felix Bußmann, Ina Majewski

BEPS 2.0 - Die zentralen Fragen und Stolpersteine aus der Praxis hinsichtlich Pillar 1

BEPS 2.0 - ústřední otázky a kameny úrazu z praxe týkající se Pilíře 1

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 5, S. 194-202

Text se vztahuje k návrhu OECD uveřejněnému 12.10.2020, jehož cílem je rozšíření spolupráce v oblasti mezinárodního zdanění společností. Shrnuje základní pilíře návrhu BEPS 2.0, upozorňuje na potenciální problematické body, jejichž komplikovanou implementaci autoři demonstrují na praktických příkladech. Závěrem je konstatováno, že ačkoliv návrh Prvního pilíře ujasnil některé sporné otázky v možné harmonizaci daní, stále zůstává celá řada nejasností, které by měly být předmětem odborné debaty. Konsenzu chtějí členské země OECD dosáhnout pokud možno do poloviny r. 2021 a mezinárodní společnosti by měly tuto budoucí legislativu pečlivě sledovat. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Andreas Kowallik

Compliance in einer digitalen Welt: das neue Sozialkreditsystem in China : Übersicht, Bedeutung für Unternehmen, Relevanz im CMS und Tax CMS

Dodržování daňových předpisů v digitálním světě: nový systém sociálních kreditů v Číně : přehled, význam pro podniky, relevance pro CMS a daňové CMS

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 6, S. 252-257

Autor se věnuje pozadí a fungování čínského systému sociálních kreditů a důraz přitom klade na problematiku dodržování daňových předpisů. Při jejich nedodržování jsou aktéři v Číně digitálně sankcionováni, v případě jejich dodržení jsou naopak odměňováni. Text je shrnutím dosavadního vývoje v Číně, z něž autor vyvozuje doporučení pro podniky působící v Německu, zejména s ohledem na tzv. Tax CMS (systém řízení dodržování daňových předpisů) v digitálním prostředí. Prostor je věnován také kreditovému systému pro zahraniční podniky, na jehož příkladu autor vysvětluje, jakým způsobem Čína využívá big data pro kontrolu dodržování daňových předpisů a celkovou automatizaci procesu. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Till Moser

Corona-Maskenpflicht ja, ertragsteuerlicher Abzug entsprechender Aufwendungen nein? : ein Überblick über die derzeitige Rechtslage und mögliche Reformperspektiven

Povinnost nosit ochrannou roušku ano, odpočet odpovídajících nákladů ne? : přehled současné právní úpravy a možných reformních perspektiv

Finanz-Rundschau, Jg. 103, (2021) Nr. 3, S. 97-100

V současné době se ochranné roušky staly každodenní součástí našich životů a z důvodu jejich povinného nošení jsou pro obyvatele nezbytným artiklem. Autor se zabývá otázkou, jakým způsobem by se mělo jejich pořízení, zejména mimo rámec bezprostředního a prokazatelného profesního účelu, posuzovat s ohledem na daň z příjmu. V článku je poukázáno na nedostatečnou úpravu této problematiky v německém daňovém zákonu z r. 2020, která v praxi způsobuje nejasnosti. Sporná zůstává mimo jiné otázka, zda je nákup ochranných prostředků možné považovat za obchodní výdaje. Autor upozorňuje na nejzásadnější mezery v právní úpravě a přichází s perspektivou budoucích reforem. - Poznámky.

David Kleist

DAC6 implementation in Sweden

Implementace směrnice DAC-6 ve Švédsku

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 1, p. 21-28

Článek přibližuje proces implementace evropské směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (DAC6, 2018/822/EU) z května r. 2018 do švédského práva. Zaměřuje se zejména na právní úpravu zavedení oznamovací povinnosti, kdy jsou daňoví poradci a další zprostředkovatelé povinni poskytovat informace daňovým správám, jestliže radí klientům v oblasti jistých typů přeshraničních transakcí (daňově optimalizační schémata). Informace musí být oznámeny mnohem dříve, než je povinnost daňového přiznání. Vzhledem k tomu, že DAC6 obsahuje řadu vágních termínů a konceptů, nastala po zveřejnění švédského návrhu zákona o poskytování informací (information disclosure) obsáhlá diskuse, kterou autor blíže představuje. - Poznámky. -- Podrobněji k implementaci směrnice DAC6 v Portugalsku a Nizozemsku viz s. 3-20.

Hana Zídková

Efektivita systému DPH

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2020, č. 4, s. 35-38

Článek představuje jeden ze způsobů hodnocení efektivity systému DPH, který spočívá ve zjištění, kolikrát musí být zkontrolována každá koruna DPH vybraná do veřejných rozpočtů. Počet nutných kontrol záleží na tom, kolika články řetězce dané zboží nebo služba projdou, než se dostanou ke konečnému spotřebiteli. Autorka za pomoci dat nashromážděných z odevzdaných daňových přiznání a zveřejněných v daňových statistikách určuje počet kontrol jedné vybrané koruny na DPH pro Českou republiku v letech 2005-2018. Uvádí, že z hlediska efektivity výběru DPH je lepším řešením karuselových podvodů použit plošný reverse charge mechanismus, který ruší dělené platby v celém řetězci. Definitivní systém zdanění mezinárodních dodávek zboží naproti tomu prohlubuje neefektivitu systému tím, že se počet kontrol zvyšuje. - Poznámky.

Monika Bušovská

Hybridní nesoulady v kontextu zákona o daních z příjmů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2020, č. 4, s. 18-22

Jedním z opatření projektu BEPS (Base erosion and profit shifting) je neutralizace efektů hybridního uspořádání. Ta představuje neutralizaci daňových dopadů tzv. hybridních nesouladů vznikajících využitím toho, že legislativa dvou či více států posuzují jednu skutečnost odlišným způsobem, a čerpajícím různé daňové výhody. Problematika hybridních nesouladů se třetími zeměmi byla implementována § 23h s názvem "Řešení důsledků rozdílné právní kvalifikace" do českého právního řádu novelou zákona o daních z příjmů. Autorka se v příspěvku zaměřuje na důsledky rozdílné právní kvalifikace vyplývající z hybridních subjektů (hybridních entit), hybridních finančních nástrojů a importovaných hybridních nesouladů a prostřednictvím řady praktických příkladů ukazuje řešení vybraných situací, do kterých se přidružené osoby mohou dostávat.

Martin Jareš, Jana Tepperová

Ne jablko, ale koláč: kdo získá největší kus?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2020, č. 4, s. 13-17

Článek se věnuje rozhodnutí Evropské komise o poskytnutí nedovolené veřejné podpory společnosti Apple ze strany Irska z r. 2016 (u závazného posouzení v oblasti rozdělování zdanitelných zisků) i dalšímu vývoji kauzy, která vyústila v červenci 2020 ve zrušení rozhodnutí EK Tribunálem Soudního dvora EU. Následně se autoři zabývají iniciativami směřujícími ke změnám pravidel zdanění digitálních služeb (na úrovni OECD, EU, Francie). Uvádějí, že digitální ekonomika sloužila jako příklad agresivního daňového plánování, i když ve skutečnosti jde o alokaci práv ke zdanění. Zmiňují také reakci americké vlády na zavádění daně z digitálních služeb a představují návrh OECD na změnu systému zdaňování nadnárodních firem v oblasti digitální ekonomiky (pravidla podle Pilíře 1 a Pilíře 2). - Poznámky.

Václav Benda

Opatření Ministerstva financí v oblasti DPH ke druhé vlně koronaviru

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 1-2, s. 23-27

V souvislosti s druhou vlnou covid-19 bylo přijato Ministerstvem financí ČR z důvodu mimořádné události několik opatření v oblasti DPH. V říjnu 2020 bylo zveřejněno rozhodnutí, které se týká prominutí úroku z prodlení za opožděné platby DPH za vymezené zdaňovací období, a to do konce r. 2021. Ve stejném období byla zveřejněna na webových stránkách finanční správy informace o prodloužení lhůty pro osvobození od cla a DPH u dovozu zboží, které je nezbytné k boji proti následkům rozšíření nemoci covid-19, až do 30.4.2021. Rozhodnutím ministryně financí byla prominuta také DPH v období od 1.10.2020 do 31.12.2020 za bezúplatné dodání vyjmenovaného zboží a bezúplatné dodání zboží nebo poskytnutí služby vybraným subjektům, a to prakticky za stejných podmínek jako během první vlny promíjení daní na jaře 2020. V prosinci 2020 bylo zveřejněno rozhodnutí o osvobození od daně při dodání diagnostických zdravotnických prostředků pro testování a při dodání očkovacích látek proti onemocnění covid-19. -- Viz také DHK č. 3/2021, s. 18-24.

Zdeněk Burda

Prominutí daně a příslušenství daně : výběr z judikatury správních soudů

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 2, s. 49-56

Výběr z judikatury správních soudů věnující se tématu prominutí daně a příslušenství daně v ČR. Autor nejprve shrnuje východiska starších rozhodnutí NSS v této věci před r. 2015. Poté představuje novější judikáty, které řeší prominutí příslušenství daně a prohřešky statutárních orgánů; neprominutí úroku z prodlení z důvodu trestního stíhání daňového subjektu; prominutí příslušenství daně, trestní stíhání a odsouzení za trestný čin; prominutí pouze části úroku z prodlení; prominutí pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu.

Walter Niermann

Rechtsänderungen im Bereich der Arbeitnehmerbesteuerung durch das JStG 2020

Právní změny v oblasti zdanění pracovníků prostřednictvím daňového zákona z roku 2020

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 4, S. 142-145

Shrnutí nejzásadnějších změn, které vyplývají ze spolkového daňového zákona z r. 2020, jež se týkají zdanění pracovníků. Změny, které jsou podstatné zejména pro daňové poradce zabývající se mzdovým účetnictvím, se v praxi začaly uplatňovat od 1.1.2020, některé od 1.1.2021. V textu se hovoří např. o daňovém osvobození speciálních příplatků během koronavirové pandemie, příspěvků v rámci kurzarbeitu a dalších. Změny se týkají také úlevy pro samoživitele, kteří díky druhému podpůrnému daňovému zákonu obdrželi místo 1 908 EUR finanční částku ve výši 4 008 EUR, a ta nyní díky daňovému zákonu z r. 2020 zůstane na stejné výši i v r. 2022. Autor upozorňuje na skutečnost, že v praxi stále zůstává celá řada sporných bodů, na něž by se orgány finanční správy měly zaměřit a veřejnosti jejich implementaci blíže osvětlit. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Christoph Wäger

Rechtsprechungsauslese 2020

Výběr z judikatury za rok 2020

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 2, S. 41-74

Rozsáhlý článek je shrnutím judikatury Evropského soudního dvora (ESD) a Spolkového finančního dvora (BFH) týkající se daně z přidané hodnoty, která byla uveřejněna v průběhu r. 2020. Důraz je kladen zejména na rozhodnutí ESD, která ovlivnila judikaturu Spolkového finančního dvora, nebo která byla jiným způsobem relevantní pro německý prostor. Obecně se v převážné většině případů jedná o otázky týkající se daňového osvobození, odpočtu daně nebo podnikání (zejména s ohledem na půjčky, dodavatelské řetězce, insolvence apod.). - Poznámky.

Akira Matsuoka

Remember the balance of forces : immorality of international tax avoidance, corporate social activity and narrow-minded tax policymakers

Nezapomeňte na vyváženost sil : nemorálnost vyhýbání se daňové povinnosti na mezinárodní úrovni, aktivity v oblasti společenské odpovědnosti a omezení tvůrců daňové politiky

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1379-1388

Poctivé placení daní a nevyhýbání se daňovým povinnostem bývá uváděno do souvislosti s tzv. společenskou odpovědností firem (CSR). Autor v článku nicméně diskutuje o tom, že tlak na nadnárodní podniky a zavádění opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem může vést v konečném důsledku k omezení firemních aktivit v oblasti CSR (ačkoli by placení daní mělo být teoreticky s CSR kompatibilní). Výsledkem může být konkrétně omezení dárcovství, což poškodí v konečném důsledku veřejné služby.

Zdeněk Morávek

Spolky - daňové souvislosti

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 16, (2021) č. 4-5, s. 95-98

Článek rozebírá právní a daňové souvislosti spolků se zaměřením na daň z příjmů. Autor se nejprve zaměřuje na otázku hlavní činnosti spolku, náležitosti zakladatelského právního jednání spolku, zápis do spolkového rejstříku i na problematiku účetnictví spolku. Poté představuje vedlejší hospodářskou činnost a příjmy z ní plynoucí, oblast členských příspěvků a uvádí, co je předmětem daně z příjmů a kdy je spolek povinen podat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob. Problematika je ilustrována řadou praktických příkladů.

Anis Jarboui, Maali Kachouri Ben Saad, Rakia Riguen

Tax avoidance : do board gender diversity and sustainability performance make a difference?

Vyhýbání se daňovým povinnostem : přispívá genderová diverzita spolu s výsledky v oblasti udržitelnosti k rozdílům?

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1389-1408

Autoři se v článku zabývají vztahem mezi genderovou diverzitou v podobě vyššího zastoupení žen ve vedení firmy, vyhýbáním se daňovým povinnostem a udržitelným podnikáním. Na datech z více než 300 britských firem z let 2005-2017 je zjištěno, že míra vyhýbání se daňovým povinnostem klesá, pokud roste

zastoupení žen ve vedení firmy. Vyšší zastoupení žen ve vedení podniků dále pozitivně ovlivňuje výsledky v oblasti udržitelnosti. - Poznámky.

Václav Čepelák

Zahájení daňové kontroly dle novely daňového řádu 2021

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 2, s. 41-48

Příspěvek představuje novelu daňového řádu č. 283/2020 Sb., která zahrnuje celou řadu změn v oblasti správy daní. Autor se zaměřuje na změny kontrolních postupů, konkrétně zahájení daňové kontroly, a na zásadní novinku – možnost zahájit a ukončit daňovou kontrolu i bez nutnosti osobního setkání daňového subjektu či jeho zástupce s úředními osobami správce daně. Seznamuje s budoucí praktickou aplikací novely v oblasti zahájení daňové kontroly a s kritérii, kterým by aplikace novelizovaného znění daňového řádu měla stejně jako dosud podléhat. Autor rovněž zohledňuje požadavky judikatury správních soudů a dospívá k závěru, že možnost zahájení daňové kontroly bez souhlasu daňového subjektu určitým způsobem „narovnává“ prostředí vedení dokazování. Novela dává správci daně účinnější nástroj proti případným obstrukcím ze strany daňového subjektu. Podrobněji je přiblížen požadavek materiálního zahájení daňové kontroly a vztah zahájení kontroly a vydání výzvy k podání daňového tvrzení. - Poznámky.

Ivan Macháček

Zavedení paušální daně pro OSVČ

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 1-2, s. 3-12

Zákonem č. 540/2020 Sb. dochází s účinností od 1.1.2021 k zavedení paušální daně pro určité skupiny poplatníků s příjmy ze samostatné činnosti. Zavedením paušální daně dochází ke zrušení tzv. uplatnění daně stanovené paušální částkou dle dosavadního § 7a zákona o daních z příjmů. Článek seznamuje se základními principy a postupy uplatnění paušální daně a charakterizuje výhody a nevýhody tohoto nového institutu platby daně a pojistného pro OSVČ. Poté rozebírá podmínky pro vstup poplatníka do paušálního režimu. Přibližuje také podmínky pro stanovení paušální daně, výši paušální zálohy a její platbu. Informace jsou doplněny deseti příklady výpočtu daňového a pojistného zatížení OSVČ s posouzením přechodu na paušální daň. -- Viz také Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 3/2021, s. 8-10 a Daňový a účetní tip č. 1/2021, s. 1-4.

Lucie Kořínková

Změny daňového balíčku po projednání Senátu

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 1-2, s. 13-15

Autorka stručně informuje o postupu legislativního procesu u sněmovního tisku č. 910 (daňový balíček) a uvádí, že zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti daní, byl vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 609/2020 Sb. s účinností od 1.1.2021. Článek shrnuje změny, které daňový balíček zavádí v oblasti superhrubé mzdy, vyšší slevy na poplatníka, solidární výše daně, zrušení stropu pro daňový bonus, stravenkového paušálu, zvýšení hranice pro odpisování a zrychlené odpisy majetku, omezení osvobození příjmů z prodeje cenných papírů, zdanění příjmů z dluhopisů, výdajů souvisejících s pandemií covid-19 a sazby spotřební daně. -- Podrobněji ke stravenkovému paušálu viz Daňový a účetní tip č. 4-5/2021, s. 11-13. -- Podrobněji k daňovému balíčku viz DHK č. 3/2021, s. 3-13.

Václav Benda

Změny v pravidlech pro uplatňování DPH u intrakomunitárních dodávek zboží v příkladech

Daně a právo v praxi, Sv. 26, (2021) č. 2, s. 16-21

V článku jsou s využitím příkladů vysvětleny praktické dopady nejvýznamnějších změn v pravidlech pro uplatňování DPH u intrakomunitárních dodávek zboží. Tyto změny přinesl zákon č. 343/2020 Sb. s účinností od 1.9.2020. Autor nejprve přibližuje novelizovaná pravidla pro osvobození od daně při dodání zboží z tuzemska do jiného členského státu, včetně jeho přemístění z tuzemska do jiného členského státu a zpět z jiného členského státu do tuzemska. Návazně shrnuje pravidla pro uplatňování DPH při dodání zboží v řetězci a dále pravidla pro dodání a pořízení zboží s použitím přemístění zboží v režimu skladu uvnitř území Evropské unie.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 26, (2021) č. 2**

Zdanění fyzických osob a zákon č. 609/2020 Sb. (s. 2-8); Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2021 (s. 9-11); Výjimky - plnění nezahrnovaná do vyměřovacího základu zaměstnance ve zdravotním pojištění (s. 12-15); Změny v pravidlech pro uplatňování DPH u intrakomunitárních dodávek zboží v příkladech (s. 16-21); Pravomoc správce spotřební daně zajistit a propadnout vybraný výrobek podléhající spotřební dani dle zákona o spotřebních daních (s. 22-27); Jak uplatníme daňovou ztrátu v době "covidové"? (s. 28-40); Zahajování daňové kontroly dle novely daňového řádu 2021 - 283/2020 Sb. (s. 41-48); Prominutí daně a příslušenství daně - výběr z judikatury správních soudů (s. 49-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 22, (2021) č. 4-5**

Odpočty v daňovém přiznání FO (s. 3-4); Daňové přiznání PO (s. 5-9); Zákon o odpadech - 541/2020 Sb. (s. 10-14); Slevy na dani a daňové zvýhodnění (s. 20-23); Nezdanitelné části základu daně (s. 24-27); DPH při obchodování s Velkou Británií (s. 28-33); Nájem u objektů bydlení - uplatnění DPH (s. 34-37); Členění pohledávek a dluhů v cizí měně (s. 42-44); Účetní závěrka (s. 48-49); OSVČ - zdravotní pojištění za rok 2020 (s. 54-56); Zaměstnavatelé a zdravotní pojištění (s. 62-65); Zboží a služby z pohledu DPH (s. 66-71); Insolvenční zákon (3.): fáze insolvenčního řízení (s. 72-75); Zdravotní pojištění a minimální mzda (s. 76-79); Superhrubá mzda - zrušení od 1.1.2021 (s. 81-83); Zákoník práce - změny (s. 84-86); Práce dětí - problém nebo výhoda? (s. 93-96).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 29, (2021) č. 1-2**

Zavedení paušální daně pro OSVČ - zákon č. 540/2020 Sb. (s. 3-12); Změny daňového balíčku po projednání Senátu (s. 13-15); Zdanění příjmů z prodeje nemovité věci - dokončení (s. 16-22); Opatření Ministerstva financí v oblasti DPH ke druhé vlně koronaviru (s. 23-27); I pasivní účast na daňovém podvodu brání odpočtu DPH - prověřeno soudem - 1. část (s. 28-31); Účtování v cizích měnách - výpočet kursových rozdílů a časové rozlišování v podmínkách českých účetních předpisů - 1. část (s. 32-36); Přehled nejdůležitějších údajů a změn od 1.1.2021 pro daňové poradce, ekonomy a mzdové účetní (s. 39-64).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 29, (2021) č. 3**

Zdanění fyzických osob v roce 2021 - zákon č. 609/2020 Sb. (s. 3-13); Zcizení majetku a daň z příjmů (s. 14-17); DPH u zdravotních služeb a dodání zdravotního zboží (s. 18-24); I pasivní účast na daňovém podvodu brání odpočtu DPH - prověřeno soudem (2. část) (s. 25-29); Účtování v cizích měnách - výpočet kursových rozdílů a časové rozlišování v podmínkách českých účetních předpisů - 2. část (s. 30-33); Likvidace společnosti s ručením omezeným: praktické otázky (s. 34-39); Rozsudek NSS ve věci "Osvobození stavby, která je součástí pozemku, v situaci, kdy poplatník vlastnil stavbu déle než pět let, pozemek ale vlastnil kratší dobu" z pohledu daně z příjmů - judikát 10 Afs 366/2019 (s. 40-42); DPH - brexit - dotazy a odpovědi (s. 43-44).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 1**

Zavedení paušální daně pro podnikatele od 1.1.2021 (s. 1-4); Změny ve zdravotním pojištění od 1. ledna 2021 (s. 5-6); Stručný přehled: zahraniční stravné od 1.1.2021 (s. 7); Stručný přehled: minimální mzda, zaručená mzda od 1.1.2021 (s. 7); Stručný přehled: sazby sociálního zabezpečení od 1.1.2021 (s. 8); Zjednodušený daňový doklad - otázky a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 3**

Specifika přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2020 (s. 1-4); Účetní závěrka a bilanční kontinuita (s. 5-7); Kompenzační bonus 25 000 Kč a sleva poplatníka za r. 2020 - dotazy a odpovědi (s. 7); Silniční daň a vozidla na hybridní pohon - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 4-5**

Specifika přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2020 (s. 1-4); Praktické tipy a rady pro zpracování DPPO za zdaňovací období roku 2020 aneb možné optimalizace (s. 4-9); EET a sleva na dani za kalendářní rok 2020? (s. 9-10); Odborné stanovisko ke sdělení "Uplatnění slevy na evidenci tržeb v době pozastavení evidence tržeb" ze dne 28. ledna 2021 (s. 10); Stravenkový paušál (s. 11-13); Účtování fakturované dopravy - dotazy a odpovědi (s. 13).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 3**

Aktuální informace z oblasti DPH za 2. pololetí 2020 - změny směrnice o evropském systému DPH, změny zákona o DPH, návrhy změn a mimořádná opatření MF ČR (s. 1-3); Problematika DPH v neziskové sféře u registrovaných plátců - 2. část (s. 3-7); DPH u nebytové jednotky - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Sazba DPH u sportovních služeb - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 4**

Problematika DPH v neziskové sféře u registrovaných plátců - 3. část - odpočty DPH (s. 1-6); DPH u nájmu nemovitých věcí od 1.1.2021 - otázky a odpovědi (s. 7-8); DPH u likvidace zboží - otázky a odpovědi (s. 8).

Ekonomické vědy. Ekonomie

William D. Nordhaus

Are we approaching an economic singularity? : information technology and the future of economic growth**Blížíme se ekonomické singularitě? : informační technologie a budoucnost ekonomického růstu**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 1, p. 299-332

Autor se věnuje tématu dlouhodobého ekonomického růstu a klade si otázku, zda je výhledově udržitelný. Ve svých úvahách vychází z teorie stagnacionismu, tedy trendu, kdy dlouhodobě spíše než k ekonomickému růstu dochází ke stagnaci. Věnuje se také otázce životního standardu a potenciálnímu snížení životní úrovně, jež by v budoucnu mohlo nastat v souvislosti s postupným vyčerpáváním přírodních zdrojů, nadměrnými emisemi CO₂ a jimi způsobenou klimatickou změnou. Text vysvětluje historii a moderní pohled na vývoj informačních technologií, výpočetní techniky a umělé inteligence, přičemž důraz je kladen zejména na jejich potenciál, se kterým mohou v budoucnu nahradit lidskou práci. V neposlední řadě je prostor věnován rovněž stárnutí populace a jeho vlivu na ekonomický růst a prostor pro inovace. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Oluwatoyin Esther Akinbowale, Heinz Eckart Klingelhöfer and Mulatu Fekadu Zerihun

Analysis of cyber-crime effects on the banking sector using the balanced score card : a survey of literature**Analýza dopadů kybernetické kriminality na bankovní sektor s použitím metody balanced scorecard : přehled literatury**

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 945-958

Autoři se zabývají dopady kybernetické kriminality na bankovní sektor prostřednictvím metody balanced scorecard obvykle používané v oblasti managementu. Identifikovány jsou negativní dopady na goodwill a růst finančních institucí, které jsou způsobeny podvody samotnými, popř. ztrátou důvěry v digitální infrastrukturu.

Yasmin Osman

Bafin prüft Trade Republic und Co.

Bafin přezkoumává Trade Republic & Co.

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 29 (11.2.2021), S. 31

Německý neobroker Trade Republic se dostal do hledáčku Spolkového úřadu pro finanční dohled (Bafin) ve spojitosti s kauzou Gamestop: na konci ledna 2021 začali malí investoři, organizovaní přes platformu Reddit, prostřednictvím neobroker platform cíleně nakupovat akcie mj. řetězce Gamestop. To vyvolalo skokový, byť dočasný, nárůst ceny jeho akcií a narušilo záměr řady hedgeových fondů, které v rámci krátkých prodejů chtěly těžit z poklesu cen akcií. Nárazová zátěž, které byli online brokeri vystaveni (zejm. Robinhood), způsobila výpadky služeb. Robinhood transakce omezil především kvůli vlastní nedostatečné schopnosti finančního krytí probíhajících transakcí. Trade Republic se stal předmětem přes 4000 stížností kvůli výpadku služeb, dále jsou kvůli nedodržení předepsaných garancí služeb šetřeny i platformy Lang & Schwarz a Tradegate.

G. Höhler, S. Louven, M. Maisch, Y. Osman, A. Kröner, C. Wermke

Banken der Euro-Zone unter Stress

Banky eurozóny pod tlakem

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 38 (24.2.2021), S. 28-29

EBA (Evropský orgán pro bankovníctví) připravilo zátěžový modelový test pro evropské banky, který počítá se dvěma výchozími scénáři. První představuje situaci, kdy se koronavirová pandemie dále zhorší a do r. 2023 dojde k poklesu HDP EU o 3,6 %, cílicí na hospodářské prognózy centrálních bank. Druhý, podřazený scénář pak počítá s růstem nezaměstnanosti o 4,7 %, růstem cen obytných nemovitostí o 30 % a krachem akciových trhů. Souběžně s těmito dvěma scénáři plánuje ECB zátěžový test 53 institucí, které nespádají přímo pod dozor EBA. Zvláštní pozornost je věnována bankám v Itálii, Řecku a Španělsku, které jsou zvláště ohroženy špatnými půjčkami a dopady předpokládané vlny insolvent, jakmile budou ukončeny národní subvenční programy. Testování bude podrobeno i sedm německých bank. Zejména řecké banky jsou dlouhodobě vystaveny riziku nedobytných pohledávek a nesou následky dluhové krize, španělské banky naopak disponují dostatečným kapitálovým polštářem.

Ian John Stewart, Andrea Viski, Jonathan Brewer

Combating the financing of proliferation : challenges and new tools

Boj proti financování šíření zbraní hromadného ničení : výzvy a nové nástroje

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1107-1121

Autoři se zabývají financováním šíření zbraní hromadného ničení jako ilegální činností, které na rozdíl např. od praní špinavých peněz či financování terorismu není věnována ze strany států dostatečná pozornost. Nejprve autoři definují pojem „proliferation finance“ a následně se mj. věnují konkrétním nástrojům, prostřednictvím kterých mohou finanční instituce tuto ilegální činnost potírat. Zdůrazněna je také nutnost sdílet informace o podezřelých transakcích mezi finančními institucemi. - Poznámky.

Susanne Schier, Andreas Kröner, Carsten Herz

Der Boom um Robinhood & Co. : Neobroker

Boom Robinhoodu a spol. : neobroker

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 22 (2.2.2021), S. 34-35

Bližší pohled na tzv. neobrokers, mladé, relativně malé firmy, umožňující flexibilní obchod s cennými papíry, které jsou populární zejména mezi malými investory mladší věkové kategorie. Článek shrnuje rozdíly mezi neobrokery a klasickými online brokerovými portály, zejména důraz na co nejnižší provize a možnost obsluhy rozhraní pomocí smartphonu. Dále se článek věnuje předním neobrokerům v Německu, Trade Republic a Scalable Capital, a mechanismům transakcí včetně pákového efektu. Zmiňuje důvody popularity těchto platforem, zejména intuitivní použití, malé transakční náklady a přístupnost přes smartphone. Dále letmo probírá financování těchto portálů, jejich potenciální rizika a problematiku jejich regulace. -- Viz také komentář na s. 29.

Astrid Dörner, Andreas Neuhaus, Jürgen Röder, Jakob Blume

Deutsche Anleger mischen mit : Gamestop-Aktie

Němečtí investoři se přidávají : akcie společnosti Gamestop

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 22 (2.2.2021), S. 30-31

Blíže k reakci německých investorů na kauzu Gamestop. V rámci skokového skupování akcií firmy Gamestop stouply ceny akcie z 17,25 dolaru na začátku r. 2021 na 325 dolarů; od 21. do 29. ledna se zvýšil počet nakoupených akcií ze 75 000 na 1,5 milionu. Německé burzy v Berlíně, Hannoveru, Frankfurtu, Düsseldorfu, Hamburku, Mnichově a Stuttgartu zaznamenaly přes pět milionů transakcí těchto akcií.

Martin Arnold, Valentina Romei

Eurozone inflation hits highest level in a year

Inflace v eurozóně dosahuje nejvyšší hodnoty za uplynulý rok

Financial Times, Vol. 2021, No. 40641 (25.2.2021), p. 2

Podle dat Eurostatu dosáhla inflační míra eurozóny 0,9 % k lednu 2021, čímž ukončila půlroční období klesajících cen. Vyšší ceny neenergetických položek tvoří přes 40 % meziročního nárůstu inflace. „Hrdla lahve“, klíčové body zejména v oblasti přepravy zboží, ve stavu přetížení vedou ke zpomalení dodávek, a tím přispívají ke zvyšování cen, což se týká zejména vzácných a barevných kovů a oceli. Inflaci také v důsledku zvyšují vyšší náklady na přepravu a energie.

Jan Mallien

Fed bleibt vorsichtig

Fed zůstává opatrný

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 35 (19.2.2021), S. 29

Výhled ekonomiky USA a jejich monetární politiky. Po záchranném balíčku ve výši 900 miliard dolarů, schváleném administrativou prezidenta D. Trumpa, plánuje jeho nástupce J. Biden další injekci o objemu 1,9 bilionu dolarů. To může vést k přehřátí ekonomiky. Fed aktuálně očekává růst HDP 4,2 % pro letošní rok, některé odhady predikují i až 6,9 % růstu a očekávají omezení nákupu dluhopisů a pohledávek.

Joachim Hennrichs

Finanzmarktintegritätsstärkungsgesetz (FISG) – die „richtigen Antworten auf Wirecard“?

Zákon o posílení integrity finančního trhu (FISG) – „správné odpovědi na kauzu Wirecard“?

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 6, S. 268-279

Případ Wirecard významně naboural důvěru v německý finanční trh. Němečtí zákonodárci se proto na tuto skutečnost rozhodli odpovědět novým zákonem o posílení integrity finančního trhu (FISG). Návrh počítá s reorganizací systému účetních kontrol skrze německý Úřad pro dohled nad finančními trhy (Bafin) a dále s celou řadou opatření cílících na celkové zlepšení správy a řízení společností (corporate governance). Autoři zákona návrhem mimo jiné usilují o zpřísnění podmínek pro právní a občanskou odpovědnost auditorů a počítá se rovněž s opatřeními na zlepšení monitorovací činnosti dozorčích rad a posílení nezávislosti auditorů. Článek shrnuje pozadí návrhu i jeho jednotlivé obsahové body, které autor analyzuje a kriticky hodnotí. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M11.

James Politi, Eric Platt

GameStop traders grilled in Congress on surge that raised “rigged” Wall Street fears

Obchodníci s akciemi Gamestopu byli předvoláni na slyšení v Kongresu ohledně obav z manipulativního fungování Wall Streetu

Financial Times, Vol. 2021, No. 40636 (19.2.2021), p. 1

Kongres předvolal ke slyšení ve věci kauzy Gamestop zástupce hedge fondů Citadel Securities, Melvin Capital a zástupce online broker platform (Robinhood) a sociální platformy Reddit. Strany se účastnily jednání, jehož cílem bylo osvětlit pozadí kauzy a nařčení z manipulativních praktik hedgeových fondů při tzv. krátkých prodejkách. Slyšení částečně souvisí s politikou Bidenovy administrativy směřující k silnější finanční regulaci. -- Viz také HN č. 36/2021 (22.2.2021), s. 13.

Billy Nauman

Green bubble warnings grow as money pours into renewables

Varování před zelenou bublinou roste za trvalého přílivu peněz do obnovitelných energií

Financial Times, Vol. 2021, No. 40639 (23.2.2021), p. 8

Nárůst investic do obnovitelné energetiky a souvisejících fondů udržitelnosti (ze 165 miliard dolarů v r. 2019 na 350 miliard v r. 2020) vyvolává obavy z efektu bubliny. Data BloombergNEF ukazují, že v r. 2020 vydaly společnosti a domácnosti na obnovitelnou energii a elektromobily přes 500 miliard dolarů. S&P Global Clean Energy index, sledující hodnotu 30 předních společností v oblasti obnovitelných zdrojů, dosáhl za stejné období skoro dvojnásobné hodnoty, což znamená více než 40násobné zhodnocení v poměru k zisku firem, na rozdíl od cca 23 % u běžných společností. Patrick Pouyanné v rozhovoru pro Financial Times varoval před nepoměrem mezi razantním růstem zelených akcií a reálným poklesem výkonnosti některých firem.

Inflategate : the world economy

Růst inflace : světová ekonomika

The Economist, Vol. 438, (2021) No. 9232, p. 10

Ve světě se začínají objevovat známky rostoucí inflace. Příčiny lze nalézt na poptávkové i nabídkové straně. Američané se obávají přehřátí ekonomiky v době oslabení pandemie a opětovného otvírání služeb; v Německu se míra inflace meziročně zvýšila z -0,7 % na 1,6 % kvůli úpravě DPH. Po několika letech, kdy se ve vyspělých zemích stala strašákem spíše příliš nízká inflace, by se mohlo zdát, že je návrat rostoucích cen dobrou zprávou. Tak tomu ale z několika důvodů není: vzniká např. riziko, že zvýšená míra inflace oslabí hlasy volající po dalším fiskálním stimulu (EU např. potřebuje investovat do obrany) či že vyšší úrokové sazby, ke kterým se centrální banky mohou posléze uchýlit, vyvolají šok na finančních trzích. Na držení úrokových sazeb na nízké úrovni dosud spoléhala většina ekonomických subjektů i zadlužujících se států. - Poznámka. -- Viz i související příspěvek na s. 61, který se týká veřejného dluhu.

Martin Novák

Opět míříme k rekordnímu objemu úvěrů na bydlení

Profi poradenství & finance, Sv. 8, (2020) č. 12, s. 39

Stručný komentář ke stavu hypotečního trhu v ČR na přelomu let 2020/2021. Autor uvádí, že i přes dopady pandemie covid-19 a uzavírání ekonomiky míří hypoteční trh k vyrovnání nebo i překonání rekordních objemů sjednaných úvěrů. Nízké úrokové sazby, pomalá výstavba, nedostatek nemovitostí na trhu a vysoká poptávka jsou identifikovány jako důvody, proč roste jak průměrná výše hypotečního úvěru, tak ceny nemovitostí. Zároveň autor předpovídá, že v souvislosti se zhoršením ekonomické situace a očekávanou rostoucí nezaměstnaností bude docházet k růstu úrokových sazeb hypoték a k částečnému omezení dostupnosti hypoték. -- K zastavení poklesu úrokových sazeb hypoték viz s. 35 a 38, k výsledkům průzkumu hypotečního trhu v ČR viz s. 34.

Michaela Hladká

Phenomenon of transit bank accounts in relation to professional money laundering and possible solutions

Fenomén tranzitních bankovních účtů ve spojení s profesionálním praním špinavých peněz a jeho možná řešení

Daně a finance, Vol. 28, (2020) No. 1-4, p. 75-84

Autorka se zaměřuje na jev profesionálního praní špinavých peněz a přibližuje zejména jeden z jeho nejzávažnějších způsobů - tranzitní účty (proxy networks). Podstatou tranzitních účtů je rychlý průtok vysokých částek peněžních prostředků v opakovaných transích ze zahraničí přes české bankovní účty skořápkových firem opět do zahraničí. V článku je detailně popsána podstata tohoto jevu včetně modelových případů a jsou zkoumány hlavní problémy doprovázející tranzitní účty, zejména z pohledu jejich odhalování a potírání. Poté autorka nabízí právní a praktická řešení identifikovaných problémů. - Poznámky.

Vipin Khattri, Sandeep Kumar Nayak, Deepak Kumar Singh

Plastic card circumvention an infirmity of authenticity and authorization

Prevence podvodů s platebními kartami s využitím autenticity a autorizace

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 959-975

Autoři se zaměřují na prevenci podvodů s platebními kartami. Uvedeny jsou různé možnosti prevence (autentizace, vícenásobné ověření) i přehled metod, které slouží k odhalování podvodů (neuronové sítě, skryté Markovovy modely, dolování dat, rozhodovací stromy, evoluční algoritmus).

Muhammad Subtain Raza, Qi Zhan, Sana Rubab

Role of money mules in money laundering and financial crimes : a discussion through case studies

Role bílých koní v praní špinavých peněz a finanční kriminalitě : diskuze na základě případových studií

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 911-931

Autoři na několika případových studiích z různých zemí (Austrálie, Francie, Nigérie, Rusko, Bulharsko, Chorvatsko, aj.) popisují využití tzv. bílých koní k finanční kriminalitě a praní špinavých peněz. Zmíněny jsou důležité body z hlediska prevence (nejčastěji oslovované osoby, varovné signály, aj.) a rozlišeny jsou dále případy, kdy si osoby, jež se na nelegálním převodu peněz podílejí, jsou vědomy ilegální činnosti a kdy nikoli. - Poznámky.

Henry Sanderson, Neil Hume

Silver's fading heat highlights hazards for small investors

Chladnoucí žár stříbra podtrhuje rizika malých investorů

Financial Times, Vol. 2021, No. 40622 (3.2.2021), p. 8

Po tzv. „aféře Gamestop“ zaznamenaly burzy další pokus o ovlivnění kurzů koordinovaný přes sociální platformu Reddit, tentokrát však s diskutabilním výsledkem. Hromadný nákup stříbra sice pozvedl jeho cenu na nejvyšší hodnotu za posledních osm let, na rozdíl od akcií Gamestopu však stříbro nebylo předmětem významného množství tzv. krátkých transakcí. Není vyloučené, že tento případ koordinované „burzovní zteče“ byl přizhiven či vyvolán obchodníky se stříbrem ve snaze uměle zvýšit jeho hodnotu.

Targeting practice

Cílování v praxi

The Economist, Vol. 438, (2021) No. 9232, p. 67

Centrální banky po celém světě od propuknutí finanční krize v letech 2007-2009 experimentují s nekonvenčními nástroji měnové politiky a ani čínská centrální banka (PBOC) není výjimkou. Na rozdíl od svých západních protějšků však PBOC nepoužívá tzv. kvantitativní uvolňování, ale tzv. „strukturální opatření“, která podporují určité ekonomické sektory. Opatření mají podobu speciálních úvěrů, popř. limitů na půjčky pro riziková odvětví. Odborníci se však neshodují v názoru na to, zda je tzv. strukturální měnové politika v Číně efektivní a poukazují i na možná rizika (závislost bank a firem na financích od PBOC, obtížný dohled, aj.).

Jiří Moravec, Michael Kohajda

The illicit use of bitcoin

Nezákonné použití bitcoinu

Daně a finance, Vol. 28, (2020) No. 1-4, p. 43-50

Autoři v článku na bitcoin pohlíží optikou práva USA a tvrdí, že se bitcoin převážně používá za účelem páchaní trestné činnosti (např. praní peněz, různé typy podvodů, wash trade). Hodnotí, zda se účastníci trhu na burzách kryptoměn vědomě účastní trestné činnosti. Autoři uvádějí, že celá bitcoinová síť je decentralizovaná a anonymizovaná a účastníci trhu ve velké míře zneužívají možnosti bitcoinu, stejně jako jeho koncoví uživatelé. Některé služby (např. bitcoin tumbler) byly vytvořeny pro napomáhání trestné činnosti. Burzy kryptoměn slouží potenciálně k praní peněz, organizují prodeje tokenů bez registrace a využívají i postupy podvodného lákání osob k účasti. - Poznámky.

James F. Gilsinan, James E. Fisher, Muhammad Islam, Henry M. Ordower, Wassim Shahin
The undeserving rich: can they be redeemed? : policy options for curbing illegal wealth
Nezasloužené bohatství: může být odčiněno? : možná opatření, jak omezit získávání nelegálního majetku

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1075-1087

Autoři se zaměřují na možnosti, jak omezit získávání nelegálního majetku. Nejprve jsou popsány postoje americké společnosti k získávání majetku obecně v průběhu historie, následně jsou představena mezinárodní opatření v boji proti nelegálnímu majetku (FATF a tzv. „Unexplained Wealth Orders“ ve Velké Británii) a je vysvětleno, jakým způsobem může docházet k praní špinavých peněz prostřednictvím zahraničního obchodu a jak proti tomu bojovat. Následně se autoři věnují otázce škodlivé daňové optimalizace a zdanění vysoce majetných osob. V poslední podkapitole jsou popsána rizika dárcovství a jeho zneužívání v politice k prosazování zájmů. - Poznámky.

Doron Goldbarsht and Hannah Harris

Transnational regulatory networks : a study in compliance and legitimacy in counter-terrorist financing

Nadnárodní regulační sítě : studie týkající se legitimacy a dodržování předpisů proti financování terorismu

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 855-870

Autoři se věnují mezinárodnímu boji proti financování terorismu z pohledu tzv. nadnárodních regulačních sítí (transnational regulatory networks, TRN), což jsou dle autorů systémy a regulační rámce sdružující experty, kteří nejsou vázáni ke konkrétním státům. Příkladem TRN je mj. Basilejský výbor pro bankovní dohled či Finanční akční výbor (FATF). V článku jsou popsány detaily o FATF (soubor doporučení FATF, jejich implementace a dodržování doporučení, sankce) a dále se autoři věnují legitimitě výboru. - Poznámky.

Jan Mallien

Zurück zur Normalität : Notenbanken

Zpět k normálu : centrální banky

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 35 (19.2.2021), S. 28-29

Shrnutí postojů centrálních bank k monetární politice. Předně je zmíněn Fed, jehož uvolněná měnová politika a nízké úrokové sazby budou podle dosavadních prohlášení pokračovat, a s prvním zvýšením základní úrokové sazby se počítá až v roce 2023. Jako země s inflačním potenciálem jsou zmíněny Norsko a Česká republika. Česká národní banka je uváděna jako tradiční zastávce relativně striktní monetární politiky. V závislosti na zotavení české ekonomiky je očekáváno zvýšení základní úrokové sazby v průběhu druhého pololetí r. 2021 až o 25 bazických bodů. Obdobně je shrnuta situace v Norsku, jehož ekonomika těží z rostoucích cen ropy. Obě země též zaznamenaly silící kurz domácí měny. Stručně je shrnuta monetární politika v Brazílii, Mexiku a Jihoafrické republice, kde všechny země čelí zvýšeným státním nákladům a poklesu kurzu měny.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 29, (2021) č. 2

Zapojení České republiky do mezinárodního úsilí o posílení globální měnové a finanční stability (s. 9); Méně poboček a nové služby. Takový bude rok 2021 (s. 10-11); Existuje velký a dobrý veřejný deficit? (s. 20-23); Brexit? Některé finanční služby se možná zdraží (s. 24-25); Změny v insolvenčních a exekucích aneb co nového v regulaci (s. 31); Fondům se vloulo dařilo. Zadarmo to ale nebylo (s. 40-41).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Sandra Louven

Der spanische Patient

Španělský pacient

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 38 (24.2.2021), S. 12-13

Španělsko, čtvrtá největší ekonomika Evropské unie, patří spolu s Itálií k hospodářsky nejproblematictějšími státním Evropy. V r. 2020 zaznamenalo pokles HDP o 11 %, potýká se s 16% nezaměstnaností a nízkými hodnotami produktivity. Situaci mohou zlepšit prostředky z evropského záchranného fondu, v jehož rámci může Španělsko dosáhnout až na 140 miliard eur, druhou nejvyšší částku po Itálii (209 miliard eur). Přístup k prostředkům je podmíněn jejich investicí s dlouhodobým pozitivním dopadem. V případě Španělska se nabízí čtyři problémové sektory, jejichž restrukturalizace může dlouhodobě zvýšit produktivitu země. Jde o oblast vzdělávání, růstové pobídky firmám, investice do vědy a výzkumu a reformu pracovního trhu. Zmíněné oblasti jsou součástí širšího problému nízké produktivity a vysoké nezaměstnanosti obyvatel do 30 let, a z toho plynoucí klesající míry terciálního vzdělání, které často v prioritách ustoupí pracovnímu poměru.

Benedikt Janzen, Doina Radulescu

Electricity use as a real-time indicator of the economic burden of the COVID-19-related lockdown : evidence from Switzerland

Spotřeba elektřiny jako ukazatel ekonomické zátěže lockdownu způsobeného pandemií nemoci COVID-19 : důkaz ze Švýcarska

CESifo Economic studies, Vol. 66, (2020) No. 4, p. 303-321

Autoři zkoumají ekonomické dopady lockdownu způsobeného pandemií nemoci Covid-19 na hospodářství Švýcarska. Z jejich výzkumu vyplývá, že následkem tvrdých opatření, které drasticky snížily hospodářskou aktivitu v zemi, došlo k omezení spotřeby elektřiny o 4,6 %. V kantonu Ticino, jenž byl epidemií nejvíce zasažen, redukce spotřeby dosáhla dokonce 14,3 %, což bylo způsobeno zejména silnějším útlumem hospodářských aktivit a přísnějšími opatřeními, např. uzavřením staveb, některých průmyslových podniků apod. Pokles spotřeby elektřiny o 4,6 % se dle odhadů projevil až 7% snížením celkové produkce. Pozitivním dopadem této skutečnosti je ale snížení emisí CO₂, které bylo způsobeno mimo jiné omezením importu elektřiny z Francie a Německa. - Poznámky.

Karolína Zábojníková

Evropské ekonomiky stále pociťují jarní ztráty

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 1, s. 37

Hrubý domácí produkt ve 3. čtvrtletí 2020 mezičtvrtně rostl ve všech zemích EU, a to díky rozvolňování protikoronavirových opatření. To pomohlo opětovnému rozjezdu většiny odvětví. Mezičtvrtně se HDP v EU zvýšil o 11,5 %. Největší nárůsty zaznamenaly země evropského jihu - Francie (18,7 %), Španělsko (16,7 %) a Itálie (15,9 %). Meziročně ale většina ekonomik zaostávala a spotřeba v EU klesla o 4,2 %. Graf ukazuje reálnou meziroční změnu HDP v jednotlivých zemích EU.

Martin Greive

Inflationsgefahr wächst

Nebezpečí inflace roste

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 36 (22.2.2021), S. 1, 4-5

Shrnutí krátkodobých, středně- a dlouhodobých rizik možného zvyšování míry inflace. Narušení dodavatelských řetězců spolu s poptávkovým šokem po ukončení či minimalizaci restriktivních opatření může způsobit skokové zvýšení cen především ve spotřebitelském sektoru. Pro Německo je zmíněna možnost zdražení až o 3 % do konce letošního roku, v USA pak inflace může dosáhnout až 4% výše, zejména v souvislosti s rozsáhlým Bidenovým konjunkturálním programem. Poptávkový šok jako takový je přechodnou záležitostí, v tomto případě však zvýšení cen hrozí přerůst ve středně- až dlouhodobý fenomén, zejména vlivem deglobalizace a zvýšených státních výdajů. Z krátkodobých rizik je zmíněn především poptávkový šok, skokově zvyšující spotřebitelské ceny, a tzv. „hrdla lahve“ – oblasti, které kvůli pandemii snížily kapacity a budou vystaveny poptávce, převyšující kapacity v daný moment. Středně- a dlouhodobá rizika pak představují zejména politické faktory, jako rostoucí napětí

mezi USA a Čínou a změna čínské pozice v mezinárodním společenství a na trzích, demografické faktory a vysoké státní výdaje. Souvislost mezi vyššími státními výdaji a vyšší inflací je však některými ekonomy zpochybňována.

Simon Wright

Return of the wanderer : special report: the future of travel

Návrat tuláka : zvláštní zpráva: budoucnost cestování

The Economist, Vol. 438, (2021) No. 9232, centr. sect. (12 p.)

Pandemie nemoci covid-19 zastavila mezinárodní cestování a obnova cestovního ruchu se zdá být v nedohlednu. Tato speciální příloha však v několika člancích ukazuje, že pandemie může do budoucna urychlit trendy, které cestování usnadní a učiní ho méně škodlivým pro životní prostředí. Jednotlivé články přílohy se zabývají mj. státní pomocí pro letecké společnosti, emisemi v letecké dopravě, budoucností služebních cest či speciálními aplikacemi a „covidpassy“.

Clémentine David, Romain Faquet, Chakir Rachiq

The contribution of creative destruction to productivity growth in France [elektronický zdroj]

Příspěvek kreativní destrukce k růstu produktivity ve Francii

Trésor-economics, No. 273 (2020), p. 1-4

Autoři v článku analyzují faktory, které se podílely na růstu produktivity ve Francii v letech 2001-2007 a 2011-2017. Konkrétně se zabývají vlivem přerozdělení pracovních míst mezi různými sektory a vlivem tzv. kreativní destrukce, ke které dochází od hospodářské recese, jež propukla v r. 2007. Článek je doplněn informačním boxem, který představuje jednu z metod k analyzování růstu produktivity. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/Tresor_economics_273_2020.pdf

Colette Debever

The economic determinants of social crises in Latin America [elektronický zdroj]

Ekonomické determinanty společenských krizí v Latinské Americe

Trésor-economics, No. 272 (2020), p. 1-10

Zhodnocení hospodářské situace i ekonomických modelů zemí Latinské Ameriky a Karibiku. Po rychlém růstu v prvním desetiletí nového tisíciletí následovalo v regionu oslabení tempa růstu, které bylo způsobeno poklesem produktivity i sérií šoků. Životní úroveň se sice zvýšila (o několik procent klesla chudoba i extrémní chudoba), země se však potýkají s nerovnostmi a řadě obyvatel hrozí opětovný pád do chudoby. Na situaci regionu se z několika důvodů (mj. pokles turismu či pokles poptávky po komoditách i jejich cen) negativně podepsala i pandemie nemoci covid-19. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/Tresor_economics_272_2020.pdf

Timothy Besley and Nicholas Stern

The economics of lockdown

Ekonomie uzavírání ekonomiky

Fiscal studies, Vol. 41, (2020) No. 3, p. 493-513

Zdravotní šok spojený s krizí nemoci Covid-19 se rychle stal hospodářským šokem a uzavírání ekonomiky (lockdown) bylo jeho významnou součástí. Mnoho opatření zavedených v době zvyšujícího se počtu nakažených a zemřelých mělo náročné dopady na ekonomiku. Studie se věnuje úvahám nad vyvažováním kompromisu mezi zdravotním hlediskem a hospodářským výstupem při tvorbě efektivních hospodářsko-politických zásahů uprostřed pandemie. Autoři přibližují některá státní opatření zavedená po lockdownu ve Velké Británii, poté podávají přehled cílů jednotlivých opatření a zvažují vhodné strategické přístupy v jednotlivých specifických oblastech (opatření zajišťující veřejné zdraví na pracovišti, podpora pracovníků, určení odvětvových priorit, veřejná doprava, vzdělávací instituce, priority v očkování, místně cílená opatření). Zdůrazňují také nutnost stanovení opatření k oživení ekonomiky a podpoře pracovníků ve středně- i dlouhodobém horizontu po skončení krize. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky monotematického čísla věnovaného hospodářské krizi způsobené bojem proti pandemii covid-19.

Informatika. Počítače

Yorrick Creado and Vidyavati Ramteke

Active cyber defence strategies and techniques for banks and financial institutions

Aktivní strategie a techniky na obranu proti kyberútokům u bank a finančních institucí

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 771-780

Autoři se v článku zabývají tématem kyberbezpečnosti u bank a jiných finančních institucí z teoretického hlediska. Nejprve představují již existující regulační rámce v Indii a následně stručně popisují různé techniky a prostředky, jaké instituce mohou používat pro zajištění kyberbezpečnosti. Mj. jde o využívání gamifikace, práci s biometrickými údaji či kvantové počítače.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Kevin Knitterscheidt, Bert Fröndhoff

Neue Lieferketten bedrohen den Wohlstand : Globalisierung

Nové zásobovací řetězce ohrožují dosavadní blahobyt : globalizace

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 22 (2.2.2021), S. 20-21

Úvaha nad vývojem situace dodavatelských řetězců za uplynulý rok. Po první vlně koronaviru se s odstupem ukázalo, že zpretrhání dodavatelských řetězců bylo menší, než bylo původně vyhodnoceno: nejviditelnější zpomalení v automobilovém průmyslu bylo způsobeno primárně poklesem poptávky. V oblasti především farmacie a ochranných pomůcek sílí tendence deglobalizace, a tím i větší nezávislosti. Přílišná závislost na Asii je v německém prostoru kritizována především v oblasti polovodičů, sekundárně farmakologických produkčních kapacit. Kritika deglobalizace a lokálního protekcionismu poukazuje na efektivitu stávajících zásobovacích tras, jejichž podoba je dána právě jejich maximalizovanou efektivitou v poměru k nákladům.

They told you so

Říkali ti to

The Economist, Vol. 438, (2021) No. 9232, p. 24

Postoje členských zemí Evropské unie vůči Rusku jsou rozpolcené a do vztahů se plete i ekonomika. Průběh nedávné návštěvy vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku J. Borella v Rusku vyvolal poměrně kritické ohlasy v tisku. Ukazuje se, že Rusko již není otevřené konstruktivním vztahům s Evropou a že upřednostňuje spíše konfrontaci než partnerství. EU má k dispozici řadu nástrojů, jak se Rusku v případě potřeby bránit, co ale chybí, je odvaha použít tyto nástroje (jako např. sankce) v praxi.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jana Mezihoráková

Pokles tržeb v maloobchodě

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 1, s. 10-11

Maloobchodníkům tržby za první tři čtvrtletí r. 2020 meziročně klesly o 4 %. Vývoj tržeb ovlivnila opatření na zamezení šíření koronaviru, kvůli kterým byla řada maloobchodních prodejen určitou dobu uzavřena. Růst tržeb si udržel pouze prodej nepotravinářského zboží, podílel se na něm zejména internetový a zásilkový prodej, který vzrostl o 25 %.

Grégoire de Warren

The international strategies of France's business sector [elektronický zdroj]

Mezinárodní strategie francouzského podnikového sektoru

Trésor-economics, No. 267 (2020), p. 1-8

Zhodnocení vývoje francouzského exportu, bilance běžného účtu a zahraničních investic a stručné uvedení možných dopadů pandemie v této oblasti. Navzdory výkyvům v obchodní bilanci je běžný účet platební bilance vyrovnaný. Vývoz v letech 2011-2019 po poklesu na přelomu tisíciletí opět vzrostl. Na 90 % exportu se podílí pouhých 5 % francouzských největších podniků. Francouzské firmy ve velkém investují v zahraničí, což vede ke zhoršování obchodní bilance, zároveň ale také ke generování

dividend akcionářům francouzských firem. Vzhledem k možnému posilování protekcionismu v důsledku pandemie mohou přímé zahraniční investice v dalších letech klesnout. Některá čísla jsou srovnávána i s Německem, v informačním boxu je také blíže popsána situace německého a francouzského automobilového průmyslu. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/Tresor_economics_267_2020.pdf

Podnik a podnikání

Martin Arnold, Davide Ghiglione

Businesses fear wave of Europe insolvencies when aid ends

Podnikatelé se obávají vlny insolvencí po ukončení evropských podpůrných programů

Financial Times, Vol. 2021, No. 40626 (8.2.2021), p. 3

Shrnutí současné situace evropských podniků, převážně závislých na státních kompenzacích, a rizika jejich insolvence. Data ve zprávě Eurostatu vykazují pětinový pokles žádostí o podnikové insolvence v eurozóně ve 4. čtvrtletí 2020 oproti předešlému roku, pro třetí kvartál se jedná dokonce o 41% pokles. Pokles je dán implementací podpůrných balíčků, opoždění jejich dalšího vyplácení podnikům však může mít kritické dopady, neboť řada z nich, zejména v sektoru služeb a cestovního ruchu, je na nich závislá pro pokrytí i základních pevných provozních nákladů. Společnost Euler Hermes odhaduje, že insolvence v eurozóně za letošní rok narostou v průměru o 29 %, s nejvyšším množstvím v Itálii (až 73 %). Předpokládá, že podniky v oblasti volnočasových aktivit, cestovního ruchu, pohostinství a dopravy jsou do značné míry “zombifikovány” a počty jejich insolvencí porostou i v případě pomalého snižování státní pomoci.

Benedikt Zoller-Rydzek, Florian Keller

COVID-19: guaranteed loans and zombie firms

COVID-19: zaručené půjčky a zombie firmy

CESifo Economic studies, Vol. 66, (2020) No. 4, p. 322-364

Analýza zaměřující se na reakci švýcarských firem na krizi způsobenou pandemií nemoci covid-19. Firmy snížily svou obchodní aktivitu a dle hodnocení autorů prokázaly spíše malou míru vlastní proaktivity. Společnosti, které se již před příchodem koronaviru nacházely v nepříznivé situaci, byly zasaženy poměrně více v porovnání s firmami v relativně lepší kondici, přičemž jako jeden z hlavních důvodů zhoršeného výkonu uváděly snížení zahraniční poptávky. Autoři dále hodnotí účinnost švýcarského vládního programu zaručených půjček (Bundeshilfe) a vytvářejí vlastní teoretický model, na jehož základě pozorují vztah mezi dvěma proměnnými: okamžitým nárůstem míry nezaměstnanosti a dlouhodobým navýšením veřejných výdajů, mezi nimiž existuje trade-off. Ze závěrů vyplývá, že v případě poskytnutí příliš velkého objemu půjček soukromému sektoru může dojít ke vzniku tzv. zombie firem, které v budoucnu nebudou dodržovat své závazky, což povede k dalšímu veřejnému zadlužování. - Poznámky.

Oliver Rieckers

Nachlese zur Hauptversammlungssaison 2020 und Ausblick auf 2021

Přezkum sezóny valných hromad v r. 2020 a výhled na rok 2021

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 3, S. 98-110

Sezóna valných hromad r. 2020 byla silně zasažena dopady koronavirové pandemie. Došlo k přesunu na online platformy, což značně urychlilo proces digitalizace, a navíc se ukázalo, že firmy jsou technicky schopné formát valných hromad reorganizovat a adaptovat se na krizové podmínky. Autor se zabývá trendy a změnami, které epidemie nemoci covid-19 v dané oblasti přinesla, věnuje se požadavkům na kandidáty dozorčích rad a zároveň přichází s možnými výhledy do budoucna. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M9.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Robert A. Moffitt and James P. Ziliak

COVID-19 and the US safety net

Covid-19 a záchranná síť v USA

Fiscal studies, Vol. 41, (2020) No. 3, p. 515-548

Autoři zkoumají trendy v oblasti zaměstnanosti, mezd a příjmů v USA za posledních 20 let a zjišťují odezvu sociální záchranné sítě na majetkové změny, včetně důsledků uzavření hospodářství v reakci na pandemii nemoci covid-19. Nejprve popisují strukturu sociální záchranné sítě (programy sociální pomoci) v USA a její změny ve zkoumaném období. Informují také o politických reakcích na Velkou recesi z let 2007-2011 a na pandemickou recesi způsobenou covid-19 a porovnávají jejich dopady na americké domácnosti. Následně analyzují účinky pandemické recese na trh práce v USA. Zjišťují, že reakce záchranné sítě na ztrátu zaměstnání v uvedené době jsou v porovnání s velikostí hospodářského poklesu nedostatečné. V návaznosti pak diskutují možné změny sociální pomoci v USA s cílem posílit efektivitu programů v průběhu hospodářského cyklu. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky monotematického čísla věnovaného hospodářské krizi způsobené bojem proti pandemii covid-19.

Jaroslav Vostatek

Český (ne)systém financování dlouhodobé péče

Fórum sociální politiky, Sv. 15, (2021) č. 1, s. 2-6

Vzhledem k aktuálnímu demografickému vývoji ve světě v budoucnu pravděpodobně významně naroste význam dlouhodobé péče. V českém kontextu se však jedná o relativně nový pojem a dosavadní stav komplikuje zejména nerovný přístup občanů k veřejným prostředkům a péči. Článek je věnován popisu fungování českého veřejného zdravotního pojištění včetně jeho financování, s důrazem na nejproblematictější aspekty. Poté autor přibližuje český systém financování dlouhodobé péče a jeho vývoj. Analýza se dále zaměřuje na stávající systémy financování zdravotní a dlouhodobé péče ve vybraných zemích OECD, následně pak slouží jako rámec pro návrhy základních reformních kroků v České republice.

Dobré zprávy pro účastníky doplňkového penzijního spoření

Profi poradenství & finance, Sv. 8, (2020) č. 12, s. 49

Pohled na aktuální situaci doplňkového penzijního spoření ke konci r. 2020 v ČR. Článek upozorňuje na rychlé odmazání propadu účastnických fondů doplňkového penzijního spoření způsobeného pandemií covid-19 v první polovině roku i na nárůst počtu účastníků spoření. Grafy dokládají vývoj počtu účastníků a vývoj objemu spravovaných prostředků v letech 1995-2020 (v transformovaných i účastnických fondech).

Jan Hájek

Vliv daňové uznatelnosti na výši technických rezerv tvořených českými a slovenskými pojišťovnami [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 15 (2020), č. 3-4, s. 25-37

Technické rezervy je možné definovat jako „nakumulovaný kapitál či fondy, které slouží ke krytí pojistných plnění vzniklých v důsledku nastání pojistné události.“ Autor se v článku zabývá vlivem daňového hmotného práva na výši technických rezerv u českých a slovenských pojišťoven. Konkrétně zjišťuje, zda byla výše rezerv ovlivněna jejich daňovou uznatelností (tj. možností odečtení ze základu daně). Výsledky analýzy potvrzují, že daňová uznatelnost rezerv skutečně ovlivňuje jejich výši - pojišťovny v České republice, kde je daňová úprava méně striktní, tvoří vyšší rezervy. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://cfuc.vse.cz/magno/cfu/2020/mn3.php>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 98, (2021) č. 1

Ekonomickou krizi je potřeba uchopit jako novou podnikatelskou příležitost - rozhovor s profesorem J. Vostatkem o kondici českého pojistného trhu, dopadech koronaviru a o panevropském osobním

penzijním produktu (s. 4-7); Komerční pojišťovnictví čeká řešení zásadních dilemat (s. 10-11); Nejvyšší soud dvakrát k pojištění motorových vozidel - judikáty (s. 12-14); Evropská komise připravuje regulaci kybernetické bezpečnosti - nařízení DORA (Digital Operational Resilience Act) (s. 15-19); Podmínky pyrotechnického pojištění v ČR (s. 20-22); Udržitelné financování a jeho dopady na pojišťovnický sektor (s. 23-29); Vývoj povinného ručení v roce 2020 (s. 30-33); Pandemie a systémové riziko v pojišťovnictví - G-SIIs (s. 38-42).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Martin Gerth

Drinnen oder draußen?

Uvnitř nebo venku?

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 1-2, S. 76-80

Život v německých metropolích se z hlediska nájmů a cen nemovitostí stává cenově nedostupným a rodiny navíc kvůli koronaviru chtějí více prostoru. Těžít z toho bude okolní oblast, ze které se do města dostanete maximálně za hodinu. Pokud chcete koupit, měli byste si pospíšet - ceny rostou nejrychleji na předměstí velkých měst. Tři příklady v článku ukazují, co také u Němců rozhoduje o kvalitě života.

Albert Bradáč, Petr Polák

Změny předpisů pro oceňování věcí nemovitých od 1. ledna 2021

Soudní inženýrství, Sv. 31, (2020) č. 4, s. 49-66

V článku jsou uvedeny a komentovány změny oceňování nemovitostí, které přináší novela zákona o oceňování majetku (č. 237/2020 Sb.) a novela prováděcí oceňovací vyhlášky (č. 488/2020 Sb.) k 1. lednu 2021. - Poznámky.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Paola Profeta

Gender equality and public policy during COVID-19

Genderová rovnost a veřejná politika během pandemie nemoci COVID-19

CESifo Economic studies, Vol. 66, (2020) No. 4, p. 365-375

Pandemie nemoci covid-19 významně zasáhla do problematiky genderu a způsobila nárůst nerovností mezi muži a ženami. Zatímco ženy bývají virem zasaženy relativně méně vážně v porovnání s muži a jsou více v souladu se zavedenými restriktivními opatřeními, ekonomické dopady, které jim hrozí, jsou podle autorky výrazně vyšší. Větší riziko pro ně plyne zejména z větší zranitelnosti na trhu práce, stejně jako z větší zátěže, které musejí čelit v době lockdownu (zvýšená nutnost péče o děti, domácí práce apod.). Veřejné politiky by proto měly cílit na snížení tohoto genderového znevýhodnění. Autorka navrhuje možné politiky a strategie, které by tomuto trendu mohly zamezit, a zároveň hodnotí, jak si ženy ve vedoucích pozicích v krizových dobách vedly. - Poznámky.

Jakub Morávek

K některým (nejen) problematickým otázkám dovolené po 1.1.2021

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 2, s. 59-64

Autor se zaměřuje na nově zavedenou koncepci dovolené obsaženou v zákoně č. 285/2020 Sb., který nabyl účinnosti dne 1.1.2021. Porovnává dosavadní právní úpravu dovolené s novou právní úpravou, jejímž cílem je zajistit větší spravedlnost při čerpání dovolené, zejména při nerovnoměrně rozvržené pracovní době a různých délkách směn, i větší spravedlnost z hlediska délky pracovního volna. Problematiku kriticky rozebírá v kontextu běžných praktických situací. Věnuje se počítání času čerpání dovolené na týdny, hodiny a minuty, dále dovolené za kalendářní rok a poměrné části dovolené za kalendářní rok i dovolené při změně rozsahu týdenního pracovního úvazku. Autor zvažuje, zda nová konstrukce dovolené ob stojí z hlediska testu přiměřenosti, tzn., zda pozitiva, která přináší, převáží nad negativy, problémy a chybami a také nad náklady spojenými s přechodem na nový systém a dopady do právní jistoty. Uvádí, že nová právní úprava navozuje jiné a nikoliv nevýznamné problémy, i když odstraňuje určité nesrovnalosti či nespravedlnosti dosavadní úpravy. - Poznámky.

Michael Kempter

Personalabbau – Ablauf, Struktur und Probleme. (Teil I), Vorbereitung und Mitbestimmung in wirtschaftlichen Angelegenheiten

Snižování počtu zaměstnanců – proces, struktura a problémy. (část 1.), Příprava a spolurozhodování v ekonomických záležitostech

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 5, S. 229-233

Ačkoliv je ve všech zemích patrná snaha o státní podporu zaměstnanosti pro podniky zasažené ekonomickými následky pandemie nemoci covid-19, přesto dochází k rozsáhlému propouštění. Autoři popisují, jak probíhá rozhodování a proces při snižování počtu zaměstnanců, přičemž berou v úvahu rovněž jeho právní aspekty. Přestože jsou v této oblasti firmy svobodné ve svém rozhodování, je potřeba nezapomínat na právní otázky a kolektivní vyjednávání a postupovat v opatřeních organizovaně. Text se zabývá také vlivem podnikových rad a odborů, které se často snaží proces zdržovat a působit proti podobným tendencím. - Poznámky. -- Shrnutí na M12.

Ditta Hlaváčková

Pravidla pro vysílání pracovníků na služební cesty v rámci EU/EHP

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2020, č. 4, s. 46-51

Autorka upozorňuje na aktuální novelu č. 2018/957/EU evropské směrnice o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (č. 96/71/ES) a na související povinnosti vyplývající pro tuzemské podnikatele z její implementace do národní legislativy. Rozebírá, co se rozumí poskytováním služeb, v jakých zemích se pravidla aplikují, co jsou minimální pracovní podmínky a jaké jsou další povinnosti a výjimky. Poté přehledně shrnuje změny českých zákonů v návaznosti na implementaci směrnice (notifikační a evidenční povinnosti, pracovní podmínky, aplikace pravidel pro dlouhodobé vysílání). Pro porovnání také shrnuje změny vyplývající z implementace směrnice o vysílání v Německu s významem pro české zaměstnavatele. - Poznámky. -- Více k implementaci pravidel vysílání zaměstnanců v Belgii a Polsku viz Práce a mzda č. 2/2021, s. 17-20.

Martin Spurný

Prekarizovaná práce mezi zaměstnanci v ČR v letech 2008-2018

Fórum sociální politiky, Sv. 15, (2021) č. 1, s. 7-13

Autor zkoumá skupinu tzv. prekarizovaných (znevýhodněných) zaměstnanců v ČR, tedy pracovníků zaměstnaných na základě smlouvy na dobu určitou nebo na částečný úvazek. Zaměřuje se na časové období 2008-2018 (vymezením je tedy začátek finanční krize) a analyzuje nejistoty na trhu práce spojené mimo jiné s těmito typy pracovních úvazků. Dochází k závěru, že příjem domácností prekarizovaných zaměstnanců se po přepočtení na osobu často nachází pod hranicí příjmové chudoby. Jedná se většinou o méně kvalifikované či pouze pomocné profese. Autor testuje možnosti měření prekarizované práce zaměstnanců pomocí dočasného zaměstnání kratšího než 6 měsíců a nedobrovolných částečných úvazků. Podíl těchto zaměstnanců v ČR za období 2008-2018 činí 1,5 %, resp. 0,9 %.

Christoph Albert

The labour market impact of immigration : job creation versus job competition

Dopad přistěhovalců na trh práce : tvorba pracovních míst versus soutěž o pracovní místa

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 13, (2021) No. 1, p. 35-78

Předmětem článku je analýza pracovního trhu s ohledem na mobilitu pracovníků. Autor vychází z předpokladu, že imigranti jsou většinou ochotni přijmout nižší mzdové sazby, a tudíž jsou vybíráni poptávajícími firmami s větší pravděpodobností než pracovníci místní, kteří mají větší nároky na výši platu. Imigrace tak podle autora, který svůj názor opírá o výzkumná data ze Spojených států amerických, vede k vytváření tzv. dodatečných pracovních pozic a zároveň zvyšuje konkurenci pro domácí obyvatele. Který efekt převládne závisí zejména na míře snížení mzdových nákladů, jež obvykle bývá relativně vyšší u nelegálních přistěhovalců, než je tomu v případě migrace legální. - Poznámky.

Jean-Alain Andrivon, Pauline Callec

Unemployment and wages in the United States and in the euro area [elektronický zdroj]

Nezaměstnanost a mzdy v USA a v eurozóně

Trésor-economics, No. 265 (2020), p. 1-8

Autoři v článku zkoumají výši nezaměstnanosti, mezd, inflace a jejich vzájemný vztah v eurozóně a v USA. Od r. 2008 vývoj mezd a nezaměstnanosti neodráží tzv. Phillipsovu křivku, a to z různých možných příčin (mj. slabší pozice odborů či skladba pracovních sil). Míra nezaměstnanosti tedy klesá, mzdy však nerostou tak, jak by se očekávalo. Vývoj mezd se liší v jižních a severních zemích eurozóny. Trend jádrové inflace v USA a v eurozóně je pravděpodobně ovlivněn vývojem mzdových nákladů. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/Tresor_economics_265_2020.pdf

Cyprien Batut, Youri Tabet

What do we know about the economic effects of remote work? [elektronický zdroj]

Co víme o ekonomických dopadech práce na dálku?

Trésor-economics, No. 270 (2020), p. 1-8

Pandemie nemoci covid-19 přinutila mnohé zaměstnance náhle pracovat z domova, Francouze nevyjímaje. Před propuknutím pandemie nebyla práce na dálku ve Francii běžná, i přes ne zcela optimální pracovní podmínky ale v září 2020 plánovala řada zaměstnanců v práci na homeoffice i nadále pokračovat. S prací na dálku se pojí i možné dlouhodobé dopady na trh práce, trh s nemovitostmi či na životní prostředí (pokles emisí). Článek obsahuje informační boxy s přehledem zastoupení homeoffice v různých sektorech či s informací o pracovněprávní regulaci práce na dálku ve Francii. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/Tresor_economics_270_2020.pdf

Marie Salačová

Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2021

Účetnictví, Sv. 2021, č. 2, s. 41-43

Autorka seznamuje se změnami, které do oblasti sazeb základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, stravného a stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad přinesla vyhláška č. 589/2020 Sb. a do oblasti stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2021 nová vyhláška č. 510/2020 Sb. Tabulka přehledně zobrazuje zvýšení sazby zahraničního stravného ve vybraných zemích. Problematika je ilustrována několika praktickými příklady. -- Viz také Daně a právo v praxi č. 2/2021, s. 9-11.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 16, (2021) č. 4-5

Kdy je zaměstnanec povinen podat daňové přiznání za rok 2020? (s. 3-7); Minimální mzda a minimální výše odměny z dohod (s. 11-13); Evidence pracovní doby (s. 22-26); Pomohou v pandemii agentury práce? (s. 27-30); Ochrana zaměstnavatele před konkurenčním jednáním zaměstnance (s. 33-35); Důvody pro okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem (s. 36-40); Změny v nařízení vlády o ochraně zdraví při práci (s. 41-43); Porušení režimu práceneschopného zaměstnance - správné postupy (s. 49-51); Kontrolní činnost inspektorátů práce (1.) (s. 52-54); Rovné odměňování zaměstnanců (s. 55-58); Řádné a opravné DP za rok 2020 a dodatečné DP v roce 2021 (s. 59-61); Daňové zvýhodnění na děti (1.) (s. 65-68); Zaměstnání malého rozsahu - účast na důchodovém a nemocenském pojištění (s. 74-75); Spolky - daňové souvislosti (s. 95-98); Pokuta za pozdní nebo nesprávné vyúčtování nákladů na byt (s. 99-101); Odlišná (vyšší) práva úředníků ve veřejné správě (s. 102-105).

Právo

Michal Králík

Aktuální rozhodovací praxe Nejvyššího soudu České republiky dotýkající se znalecké činnosti v oblasti oceňování

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 26, (2020) č. 3-4, s. 30-40

Autor v článku rozebírá, jakým způsobem přispěla ke znalecké činnosti spojené s oceňováním aktuální rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Věnuje se judikatuře v oblasti hmotného práva (společné jmění manželů, podílové spoluvlastnictví, oceňování věcí s právními vadami). - Poznámky.

Oluwatoyin Esther Akinbowale, Heinz Eckart Klingelhöfer and Mulatu Fikadu Zerihun

An innovative approach in combating economic crime using forensic accounting techniques Inovativní přístup k boji s hospodářskou kriminalitou za použití metod forenzního účetnictví

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1253-1271

Autoři v článku na základě odborné literatury shrnují různé metody forenzního účetnictví, prostřednictvím kterých lze bojovat proti hospodářské kriminalitě. Popsány jsou také možnosti, jak forenzní účetnictví integrovat do organizační struktury. Odhalování podvodů a vyšetřování forenzním účetním zahrnuje tyto metody a fáze: předběžné šetření, detailní vyšetřování, sběr informací, přezkum dokumentů, analýzu dokumentů, reporting a vytvoření odborného závěru.

Afroza Begum

Corruption in business : a critical appraisal of the Australian regulatory regime in the light of the UK Bribery Act 2010

Korupce v podnikání : kritické posouzení australského regulatorního režimu ve světle britského protikorupčního zákona z roku 2010

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 3, p. 735-754

Podpora a udržování etického a legálního podnikatelského prostředí má v Austrálii dlouhou tradici a součástí tohoto přístupu je i existence protikorupční legislativy. Autor v článku představuje australské protikorupční zákony, přičemž se soustředí zejména na tzv. "facilitation payments" (forma uplácení zahraničních úředníků a představitelů). Konstatuje, že legislativní úprava i její vymáhání jsou u této formy úplatků nedostatečné. Autor proto apeluje na to, aby Austrálie stejně jako další vyspělé země (např. Velká Británie) bojovala i proti této formě úplatků a patričným způsobem upravila své zákony. - Poznámky.

Ondřej Svoboda

Dohoda o ukončení platnosti dohod o ochraně investic v EU : problém konečně vyřešen?

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 1, s. 12-17

V srpnu 2020 vstoupila v platnost Dohoda o ukončení platnosti dvoustranných dohod o investicích mezi členskými státy EU, kterou podepsalo 23 členských států (včetně ČR). Zajišťuje koordinované ukončení 123 dvoustranných dohod o podpoře a ochraně investic (bilateral investment treaties, BITs) a je výsledkem realizace rozsudku SDEU ve věci Achmea z března 2018. Autor analyzuje Dohodu o ukončení, její dopady a zasazuje související vývoj do širších souvislostí brexitu a ústupu právního státu v některých členských státech EU. Zaměřuje se také na postavení České republiky v komplexním světě intra-EU BITs. V závěru nastiňuje některé ze zvažovaných variant dalšího vývoje na poli ochrany evropských investorů na jednotném trhu. Autor upozorňuje, že Dohoda o ukončení zbavuje investory poměrně účinného mezinárodněprávního mechanismu ISDS, a tím výrazně oslabuje postavení zahraničního investora ve sporu s hostitelským státem. - Poznámky.

František Korbel, Šimon Hradilek

K podnikatelské výjimce z uveřejnění v registru smluv : výklad průmyslové nebo obchodní povahy činnosti podnikatele a běžného obchodního styku podle zákona o registru smluv

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 2, s. 39-47

Podnikatelská výjimka, resp. výjimka pro podnikající právnickou osobu, je jedním z nejčastěji aplikovaných ustanovení pro omezení plošné povinnosti uveřejňování smluv v registru smluv uzavíraných podnikajícími povinnými subjekty. Článek se zaměřuje na výklad pojmů průmyslová

nebo obchodní povaha činnosti podnikatele a na uzavření smlouvy v běžném obchodním styku, které jsou klíčové pro správnou aplikaci podnikatelské výjimky z povinnosti uveřejnit smlouvu v registru smluv. Autor také provádí komparaci výjimky dle § 3 odst. 2 písm. q) zákona o registru smluv s definicí veřejného zadavatele. Rozebírá jednotlivé podmínky aplikace výjimky (typ povinného subjektu, účel založení povinného subjektu, běžný obchodní styk, relativizace výjimky) a rozšíření možnosti tzv. beneficia nezrušení smlouvy. - Poznámky.

Josef Kříž

Ke vkladové povinnosti společníka kapitálové společnosti po novele zákona o obchodních korporacích

Jurisprudence, Sv. 29, (2020) č. 5, s. 25-35

Novela č. 33/2020 Sb. upravila mimo jiné některá ustanovení zákona o obchodních korporacích týkající se vkladové povinnosti, resp. obecně povinnosti splatit emisní kurz. Autor se zaměřuje na dílčí otázky spojené s přebíráním této povinnosti, ať již při založení kapitálové společnosti nebo při zvyšování základního kapitálu. Nejprve se věnuje pojmu vkladová povinnost a povinnosti splatit emisní kurz, poté blíže rozebírá situaci povinnosti zakladatele společnosti s ručením omezeným splatit emisní kurz na bankovní účet; účinnost založení akciové společnosti; otázku nepeněžitý vkladu při zvýšení základního kapitálu a.s.; kategorizaci způsobů zvýšení základního kapitálu úpisem nových akcií. Autor zdůrazňuje, že zákonodárce v některých ohledech ve vztahu k vkladové povinnosti zákon skutečně vylepšil, v jiných však promeškal šanci vyjasnit některé přetrvávající výkladové problémy. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla věnovaného zákonu č. 33/2020 Sb.

Jana Odehnalová

Možnosti náhrady škody vzniklé v důsledku protiepidemiologických opatření

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 2, s. 64-67

Příspěvek hodnotí současné právní možnosti podnikatelů z hlediska uplatňování nároku na náhradu škody v důsledku právních aktů vydaných v souvislosti s opatřeními proti pandemii covid-19 a předkládá některé interpretační úvahy s tím spojené. Autor rozebírá škodní nároky způsobené krizovým opatřením vlády (dle krizového zákona) a lhůty k uplatnění nároku, dále shrnuje názory na škodu způsobenou mimořádným opatřením ministerstva zdravotnictví a na možnou aplikaci zákona o odpovědnosti za škodu. Následně formuluje výčet závěrů týkajících se aplikace zákona o odpovědnosti za škodu ve vztahu k ministerským opatřením a ukazuje, že se zde pro soudní interpretaci otevírá široké pole, kde lze dospět až ke zcela opačným závěrům. - Poznámky.

Chat Le Nguyen

National criminal jurisdiction over transnational financial crimes

Národní trestněprávní jurisdikce u mezinárodní finanční kriminality

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1361-1377

Globalizace i informační technologie přispěly k růstu nadnárodní finanční kriminality (přeshraniční korupce, praní špinavých peněz i finančních podvodů). V souvislosti s tím vyvstává otázka, v čí pravomoci (v pravomoci kterého státu) je řešení kriminality, která se odehrává na nadnárodní úrovni. Autoři v článku nejprve popisují nadnárodní praní špinavých peněz a korupci a následně se zabývají principy, na kterých je založeno řešení mezinárodní finanční kriminality (princip teritoriality, princip státní příslušnosti, princip "aut dedere aut judicare"). Uvedena jsou i související doporučení mezinárodních institucí (Eurostat, OSN, aj.), jak postupovat při rozhodování, který stát by se měl zabývat konkrétním nadnárodním případem. - Poznámky.

Radim Chalupa

Návrh úpravy směnečného rozkazního řízení ve věcném záměru civilního řádu soudního

Právník, Sv. 159, (2021) č. 1, s. 21-50

Autor hodnotí návrh nové podoby civilního procesního kodexu, jež reguluje specifické zkrácené řízení určené pro uplatnění směnečných a šekových nároků. Porovnává současnou právní úpravu směnečného rozkazního řízení s úpravou obsaženou ve věcném záměru občanského soudního řádu a uvádí, že navzdory odlišnému znění věcného záměru se jedná o návrh obsahově téměř shodný se stávající úpravou. Předkládá analýzu chybné koncepce a problémových aspektů současné právní úpravy, a tím i právní úpravy navrhované. Uvádí, že navržená podoba řízení je silně nevyvážená a příliš zvýhodňuje žalobce.

Svou kritickou analýzu doplňuje představením rakouské úpravy směnečného příkazního řízení a stručným popisem procesní úpravy uplatnění směnečných nároků v německém civilním řízení. - Poznámky.

Tomáš Rada

Odpovědnost statutárních orgánů za schodek při konkursu korporace po novele zákona o obchodních korporacích

Jurisprudence, Sv. 29, (2020) č. 5, s. 43-47

Žaloba na doplnění pasiv je novým právním institutem v zákoně o obchodních korporacích, který byl zaveden novelou zákona č. 33/2020 Sb. Koncept ručení byl zcela opuštěn a nahrazen přímou odpovědností člena statutárního orgánu a případně dalších porušujících osob plnit vůči majetkové podstatě bankrotující obchodní korporace. Příspěvek analyzuje předpoklady odpovědnosti porušujících osob, otázky související s nedostatečností majetku korporace a s řízením o úpadku. Dle autorova názoru je nová úprava koncepčně lépe uchopena než stávající ručení; plnění získané jejím prostřednictvím se stává součástí majetkové podstaty a nevede k uspokojení pouze některých věřitelů. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla věnovaného zákonu č. 33/2020 Sb.

Tomáš Jirsa

Omezení volného pohybu osob v EU v souvislosti s pandemií nemoci covid-19

Jurisprudence, Sv. 29, (2020) č. 6, s. 32-38

Autor představuje reakci členských států EU (zejména Česka) na počátky vypuknutí pandemie nemoci covid-19 na jaře r. 2020, která spočívala v zavedení opatření omezujících volný pohyb osob. Jednalo se o znovuzavedení hraničních kontrol, zákazy vstupu nebo opuštění země či o celonárodní karanténu spočívající ve vnitrostátním omezení svobody pohybu občanů s poukazem na epidemiologickou situaci a kategorické požadavky ochrany veřejného zdraví a veřejného pořádku. Nejprve autor analyzuje evropskou právní úpravu v oblasti volného pohybu a pobytu osob a její základní principy, které s událostí srovnatelného rozsahu nepočítaly. Dále kriticky hodnotí praktickou realizaci vládních krizových opatření ze strany ČR i jiných členských států, akceptaci národních opatření veřejností a následně pragmatické potvrzení ze strany Evropské komise. Uvádí, že současná pandemie snad v budoucnu přispěje k větší integraci na úrovni EU v oblasti zvládání krizových situací souvisejících s infekčním onemocněním, mechanismů vzájemného varování členských států i koordinovaných opatření týkajících se cestování a sjednocení statistiky o infekčních nemocech na základě jednotných kritérií. - Poznámky.

Plán legislativních prací vlády na rok 2021

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 1, příl. Legislativa s. i

Informace o Plánu legislativních prací vlády na r. 2021, který byl vládou schválen v prosinci 2020. Jeho součástí je i zvláštní část „Přehled implementačních prací vlády“ obsahující aktuální chronologický seznam předpisů EU, jež je nutné v době časové působnosti Plánu implementovat do právního řádu ČR. Plán obsahuje 57 legislativních úkolů, z toho 2 věcné záměry zákonů, 5 návrhů zákonů, 14 návrhů novel zákonů aj. Věcně patří k nejdůležitějším legislativním úkolům návrh energetického zákona, implementační novela zákoníku práce, novela zákona o pozemních komunikacích a novela zákona o silniční dopravě. Vláda si stanovila také za úkol předložit věcný záměr zákona o finančním arbitrovi a věcný záměr zákona o sociální práci.

Jan Svoboda

Problematika souběhu práv poškozeného a konfiskačních nároků státu s právy druhého manžela u majetku ve společném jmění manželů při jeho zajištění v trestním řízení

Trestní právo, Sv. 24, (2020) č. 4, s. 14-17

Článek se zabývá problematikou možnosti orgánů činných v trestním řízení zajistit majetek za situace, kdy trestnou činnost páchá jen jeden z manželů. Zmiňuje potřebu možnosti uplatnění práv druhého manžela k majetku ve společném jmění manželů a zároveň poukazuje na nedostatečnou provázanost občanskoprávní a trestněprávní úpravy. Upozorňuje také na limity vnitrostátního práva, které v některých případech neumožňují dostát mezinárodním závazkům ČR. - Poznámky.

Michal Janovec

Specifika úpadku některých investičních fondů

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 1, s. 22-26

Problematika úpadku finančních institucí je řešena v insolvenčním zákoně v části druhé, hlavě IV. Jeho novelou č. 119/2020 Sb., kterou se mění některé zákony v oblasti regulace na finančním trhu, dochází k tomu, že podílové fondy a podfondy akciových společností s proměnlivým základním kapitálem, které obecně právní osobnosti nedisponují, jsou v rámci insolvenčního řízení právně samostatnými subjekty. Příspěvek hodnotí následky úpadku takových subjektů kolektivního investování a zvažuje, zda je nová právní úprava vhodná, správně nastavená a vlastně i nutná. Autor dále analyzuje rizika, která k úpadku těchto subjektů mohou vést, a souvislosti jejich úpadku. Zaměřuje se zejména na oblast odpovědnosti statutárních orgánů podle § 98 insolvenčního zákona, s přihlédnutím ke specifickým investičních fondů. - Poznámky.

Michal Šindelář, Tereza Čudová

Svěrenské fondy v České republice [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 15 (2020), č. 3-4, s. 39-52

Autoři se v článku zabývají historií, právní úpravou a účetnictvím svěrenských fondů. Nejprve popisují svěrenské fondy v antickém Římě a v anglosaských zemích, odkud se koncept svěrenských fondů (trustů) dále rozšiřoval. Následně se již zaměřují na Českou republiku - věnují se účetnictví svěrenských fondů (legislativní úpravě, účetní závěrce a jejímu zveřejňování) a dále analyzují počty založených fondů. Většina z 2268 fondů založených v letech 2014-2020 je soukromých a je zapsána u Městského soudu v Praze. Ke zveřejňování účetních informací dochází zřídka. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://cfuc.vse.cz/magno/cfu/2020/mn3.php>

Anna Dufková

Určení mezinárodní pravomoci soudu v rámci nekalosoutěžního jednání v prostředí internetu evropských zemí

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 1, s. 26-30

Za nekalosoutěžní jednání způsobené či vyvolané na internetu lze považovat klamavou nebo srovnávací reklamu a zlehčování či parazitování na pověsti jiného soutěžitele. V souvislosti s rozmachem přeshraničních podnikatelských aktivit dochází ke vzniku řady sporů s mezinárodním prvkem, u nichž vyvstává otázka, v jakém státě a dle jakého právní řádu bude spor projednáván. Autorka představuje nařízení Brusel I bis upravující problematiku mezinárodní pravomoci soudů členských států a další související procesní otázky ve věcech občanských a obchodních. Podrobněji rozebírá základní pravidlo pro určení mezinárodní pravomoci soudu i možnou zvláštní (alternativní) příslušnost soudu. Dále se věnuje určení fóra ve věcech nekalé soutěže dle čl. 7 odst. 2 nařízení Brusel I bis a specifickým ochrany proti nekalé soutěži v prostředí internetu s ohledem na určení soudiště dle rozhodování SDEU. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 69, (2021) č. 2

Daňové aktuality - daňový balíček a zrušení daně z nabytí nemovitých věcí (s. 10-11); Srážky ze mzdy od 1.1.2021 (s. 12-13); Cestovní náhrady v roce 2021 (s. 14-16); Odškodnění pracovního úrazu nebo nemoci z povolání (s. 23-27); Zaměstnanci a systém nemocenského a zdravotního pojištění v roce 2021 (s. 28-32); Odstoupení od konkurenční doložky - judikát NS sp. zn. 21 Cdo 4779/2018 (s. 42-44); Pracovní právo - řešení situací z oblasti pracovního práva: doručování písemností, potvrzení o zaměstnání, nevyčerpaná dovolená při skončení pracovního poměru (s. 48-51).

Statistika. Demografie. Sociologie

Pavel Černý

K čemu je dobré sčítání

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 1, s. 20-21

Sčítání lidu, domů a bytů je jediné statistické šetření v ČR, které je pro všechny fyzické osoby povinné. Článek přibližuje, proč je účast na sčítání potřebná a jak jsou zjištěné údaje využívány. Autor uvádí možné konkrétní dopady sčítání na praktický život (použití informací o rozložení obyvatelstva, údajů o vzdělání, plodnosti žen, informací o obydlenosti domů a bytů) a ilustruje využití dat také pro efektivní rozvoj infrastruktury, plánování dopravy, bytovou politiku, organizace a spolky aj. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy Sčítání lidu, domů a bytů 2021 na s. 22-31 a o cenzu z r. 1920 na s. 50.

Fernando Antonio Ignacio Gonzáles

Self-reported income data : are people telling the truth?

Sebereportování příjmů : mluví lidé pravdu?

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1349-1359

Autor v článku hodnotí vykazované statistiky o příjmech jedinců v Argentině z let 1999-2017 s cílem posoudit, zda údaje odpovídají realitě. K hodnocení je použit Benfordův zákon a test chí-kvadrát. Výsledky poukazují na možné zkreslení údajů v letech 2007-2015. - Poznámky.

Markéta Pištorová

V Česku přibývá předčasných starobních důchodů

Statistika & my, Sv. 11, (2021) č. 1, s. 12

Podíl předčasných starobních důchodů u nás každoročně narůstá. Před deseti lety představovaly pouze 19 % ze všech starobních důchodů, loni tvořily předčasné důchody více než čtvrtinu (29 %), a to i přesto, důchodového věku, dochází k trvalému krácení procentní výměry důchodu. Naopak že při odchodu do předčasného důchodu, za předpokladu splnění povinné doby pojištění, ale nedosažení odložený odchod do důchodu využilo pouze 0,8 % ze všech nových důchodců.

Účetnictví

Anita Golóvkova

Implementace IFRS ve zdravotnických zařízeních ve Velké Británii : (ne)zamýšlené dopady [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 15 (2020), č. 3-4, s. 53-70

Velká Británie zavedla od účetního období 2009/2010 ve veřejném sektoru povinnost používat mezinárodní účetní standardy IFRS. Cílem bylo zvýšit transparentnost a srovnatelnost finančních informací. Na základě analýzy dat ze zdravotnických zařízení prostřednictvím statistických metod však autorka zjišťuje i nezamýšlené dopady na výši dividend. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://cfuc.vse.cz/magno/cfu/2020/mn3.php>

Lucie Brabcová

Požadavky na vykazování informací o peněžních tocích v české legislativě a jejich vývoj v čase [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 15 (2020), č. 3-4, s. 5-23

Autorka v článku hodnotí legislativní úpravu výkazu o peněžních tocích (cash flow) v české účetní legislativě v průběhu času. Zabývá se také otázkou kvality účetních výkazů a možnými úpravami výkazu do budoucna. Výkaz cash flow byl poprvé uveden v české účetní legislativě v r. 2002, za celou dobu se jej však změny (až na několik výjimek) navzdory častým novelizacím zákona o účetnictví příliš nedotkly. Přehled o peněžních tocích je upraven zákonem 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou pro podnikatele 500/2002 Sb. a Českými účetními standardy. Z hlediska kvality hodnotí autorka negativně např. zrušení odlišení mimořádných peněžních toků od peněžních toků z běžné činnosti. Kromě toho se objevují v různých předpisech nekonzistentní názvy výkazu (přehled vs. výkaz o peněžních tocích). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/03/CFUC_3-4_2020_s.5-23.pdf

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 28, (2021) č. 1

11. ročník odborného semináře Národní účetní rady (s. 5); Vyžaduje COVID-19 nové účetní postupy? (s. 6-8); Zpětné uplatnění daňové ztráty a její správné zobrazení v účetnictví (s. 9-11); Účtování o dotačních programech COVID nájemné (s. 12-13); Jak testovat stálá hmotná a nehmotná aktiva na případné znehodnocení (s. 14-18); Interpretace I-41 Zákaznické věrnostní programy (s. 19-22); Účetní řešení uvolněného a vypořádacího podílu v s.r.o. a družstvu (s. 23-26); Cizoměnové poskytnuté zálohy a pohledávky v rozsahu nových interpretací NÚR (s. 27-30).

Účetnictví

Sv. 2021, č. 2

Správně zvolená metoda účetního odpisování dlouhodobého hmotného majetku zvyšuje kvalitu účetní závěrky (s. 2-9); Velká novela ZOK pohledem účetnictví a auditu (s. 10-14); Analytické účty v účtovém rozvrhu aneb analytiky pro správné sestavení výkazů (6. část) (s. 15-23); Sankce (přestupky) dle zákona o účetnictví - základní přehled (s. 29-34); DPH u nájmu nemovitých věcí od 1.1.2021 (s. 34-40); Některé dopady brexitu do oblasti daně z příjmů (s. 47-52).

Účetnictví v praxi

Sv. 25, (2021) č. 2

Dotace z pohledu DPH (s. 4-6); Brexit z pohledu DPH (s. 7-10); Věcný záměr zákona o účetnictví (s. 11-17); Změny v oblasti majetku po novele zákona o daních z příjmů od 1.1.2021 - zákon č. 609/2020 Sb. (s. 18-20); Kurzové rozdíly ve světle nových interpretací Národní účetní rady - 1. díl (s. 21-26); Rezervy v účetnictví a daních podnikatelů (s. 27-33); Povinnosti a postupy OSVČ ve zdravotním pojištění (s. 34-36).

Veřejná správa

Jonáš Kozák

Jazyk v zadávacím řízení na veřejnou zakázku

Obchodní právo, Sv. 30, (2021) č. 1, s. 31-38

V zákoně o zadávání veřejných zakázek není přímo stanoveno, v jakém jazyce mají být podávány nabídky a žádosti o účast nebo v jakém jazyce se má vést zadávací řízení a být zpracována zadávací dokumentace. Zákonodárce ponechává na zadavatelích, jaký jazyk zvolí. Zadavatel je však limitován zásadami zadávacího řízení, transparentností, přiměřeností a ve vztahu k dodavatelům rovným zacházením a zákazem diskriminace. Článek pojednává o postupech a úvahách, kterými by se zadavatelé měli zabývat, pokud uvažují o rozšíření jazyka mimo běžně používaný český, popř. slovenský jazyk. Zohledněna je i rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a soudní judikatura. - Poznámky.

Leona Gergelová Šteigrová

Je odpovědné veřejné zadávání problém, nebo příležitost? : jak na novelu ZZVZ účinnou od 1.1.2021

Veřejné zakázky, Sv. 2021, č. 1, s. 17-19

Od 1.1.2021 je účinná novela zákona o zadávání veřejných zakázek, která vede zadavatele k tomu, aby zvážili, zda ve veřejné zakázce uplatní možnosti sociálně nebo environmentálně odpovědného veřejného zadávání či inovací. Článek představuje změnu zásad zadávání veřejných zakázek (§ 6 odst. 4) a uvádí, že nová zásada musí být v rovnováze s ostatními zásadami a s principem 3E. Návazně přináší přehled nástrojů, které mají zadavatelé k dispozici, aby se aktuální novela upravující společensky odpovědné zadávání nestala problémem, ale naopak příležitostí pro zlepšení dopadů veřejných zakázek.

Jan Surý

Právní prostředí nemetrických hodnotících kritérií

Veřejné zakázky, Sv. 2021, č. 1, s. 28-30

Bližší pohled na proces hodnocení nabídek v zadávacím řízení se zaměřením na problematiku nemetrických hodnotících kritérií ("subjektivní" hodnotící kritéria). Autor zdůrazňuje, že hodnotící kritéria jsou rovněž zadávacími podmínkami, které je třeba nastavit takovým způsobem, že je dodavatelé pochopí a umožní jim v zadávacím řízení podat nabídku, která bude porovnatelná s ostatními. Ukazuje, jak se k nemetrickým hodnotícím kritériím staví nynější právní prostředí tvořené rozhodovací praxí tuzemských zakázkových úřadů, a tedy jaké jsou na jejich použití stanoveny požadavky. Uvádí, že použití nemetrických hodnotících kritérií klade na odůvodnění hodnocení nabídek zvýšené nároky, je třeba pečlivěji a přesvědčivěji odůvodnit udělení konkrétních bodů, jakož i rozdíly mezi hodnocením jednotlivých nabídek. - Poznámky.

Lukáš Sommer, Martin Flaškár, Martin Fišer

První zkušenosti s inovačním partnerstvím

Veřejné zakázky, Sv. 2021, č. 1, s. 22-24

Článek dokumentuje konkrétní praktické otázky a problémy související s přípravou zadávacích podmínek a realizací jednoho z prvních řízení o inovačním partnerství v ČR. Zadavatel tímto způsobem zadával inovativní zakázku z oblasti IT řešení, jejímž předmětem bylo vytvoření znalostního centra s inteligentní mobilní aplikací pro využití širokou veřejností. Nejprve je shrnuta zákonná úprava inovačního partnerství v zákoně o zadávání veřejných zakázek, poté je představena výchozí situace klienta a zvolený postup zadávacího řízení. Autoři dále přibližují plnění smlouvy o inovačním partnerství. Upozorňují na nedostatečnou možnost procesní obrany partnerů v rámci snižování partnerů a nepřipravenost některých elektronických nástrojů na řízení s inovačním partnerstvím.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 27, (2021) č. 3

Co mají společného výnosy daní roku 2020, silikonová prsa a obce? Překvapivě skoro všechno! (s. 13-15); Letošní propad výnosu sdílených daní už druhým rokem za sebou, může být pro některé obce závažný (s. 16-17); Cílem nových krajských vlád se stává také ekologizace veřejné dopravy (s. 25-26); Sociální síť ve službách veřejné správy: benefity versus omezení (s. 28); E-government a jak jej zlepšovat (s. 30-31); Sčítání 2021 popíše změny a vývoj společnosti (s. 35); Nové územně správní členění České republiky od 1.1.2021 (2) (s. 46-47).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 26, (2021) č. 1

COVID -19 a jeho vliv na hospodaření státního rozpočtu v roce 2020 (s. 6-9); Kraje- nejen o sdílených daních (s. 10-13); Home office v prostředí veřejné správy (s. 15); Nejčastější mýty o novém stavebním zákonu (s. 22-23); Projekt rozvoje veřejné správy v roce 2020 (s. 30-31); Otevřená data mají velký potenciál i pro obce. Využijte ho! (s. 45).

Veřejná správa

Sv. 32, (2021) č. 2

Potřetí v České republice : sčítání 2021 (s. 4); Při sčítání pomáhají administrativní zdroje dat (s. 5); Štěpán Moravec: Občané budou vyplňovat jen to, co nemůžeme dohledat jinde (s. 6-8); Sečíst se online, nebo na papíru? (s. 9-11); Marie Kostruhová: Metodické pomoci pro obce nebude nikdy dost (s. 13); Role obcí prvního typu v přenesené působnosti (s. 14-15); Martin Kuba: Důležitá je korektní komunikace mezi samosprávami (s. 16-19); Koronavirus ovlivnil témata veřejných i dobročinných sbírek (s. 20-21); Města pomáhají i prostřednictvím veřejných sbírek. K pandemii jich však vznikly jen čtyři desítky (s. 22-23); Dovede si už legislativa poradit s prací zaměstnance z jiného místa? (s. 24-27); Akční plán SRR 21+ přináší příležitosti nejen pro obce, města a kraje - strategie regionálního rozvoje (s. 29); Top osm aneb Odpovědi na nejčastější otázky ke katalogu služeb veřejné správy (s. 30-31); Personalistika: Schopnost empatie je dokladem kvalit manažerů (s. 32-33); Jsou klienti spokojeni

s fungováním úřadů? (s. 34-35); Distanční vzdělávání úředníků jako alternativa v době krizových opatření (s. 36-37); Poplatky a komunální odpad (s. 40).

Veřejné finance. Rozpočet

Waliu Olawate Shittu, Nor Asmat Ismail, Abdul Rais Abdul Latiff, Hammed Oluwaseyi Musibau

Modelling external debt - growth nexus : how relevant is governance?

Modelování vnějšího dluhu - souvislost s hospodářským růstem : jak relevantní je řízení?

Journal of financial crime, Vol. 27, (2020) No. 4, p. 1323-1340

Autoři zjišťují vliv řízení (governance) na vztah mezi vnějším dluhem a hospodářským růstem v subsaharské Africe. Vybráno bylo 5 zemí, jež se podílejí na celkovém vnějším zadlužení subsaharské Afriky ze 47 % (subsaharská Afrika přitom čítá 46 států). Vysoké vnější zadlužení těchto států vzbuzuje obavy kvůli vytěšňovacímu efektu a nepříznivému vlivu na produktivitu a hospodářský růst. Dané státy by měly hledat jiné zdroje financování, a zlepšit finanční řízení tak, aby byly odstraněny negativní dopady současného stavu na ekonomický růst. - Poznámky.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 11

Ženám rostly mzdy rychleji než mužům (s. 8); Jak se poučit z české covidové blamáže: je zapotřebí reformovat státní správu, stabilizovat veřejné finance a pomoci znevýhodněným dětem ve vzdělávání - téma čísla (s. 10-17); Ve středověku Evropa zpočátku zápasila o život, po roce 1000 ekonomika ožila - seriál o dějinách ekonomiky: křesťanský středověk (s. 24-27); Solárníci se obávají nového zákona, mnoho z nich může zbankrotovat - novela zákona o podporovaných zdrojích energie (s. 28-30); Fúze a akvizice jsou na vzestupu, zájem je hlavně o průmyslové firmy - jak postupovat při nákupu firmy (s. 40-41); Pandemie zviditelnila práci personalistů i témata, jež se jim dříve nedařilo prosadit (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 7

Pomalé očkování sráží důvěru investorů v EU (s. 11); Aerolinky jsou v krizi, levné letenky ovšem zůstanou - dopad pandemie covid-19 na leteckou dopravu - téma čísla (s. 12-19); Restaurace, kavárny a bary počítají ztráty. Tržby spadly o třetinu - výše tržeb v jednotlivých gastro segmentech v roce 2020 (s. 26-27); Zaměstnanci si v důsledku koronavirové epidemie začali vážit práce (s. 30-33); Jak se z dogecoinu stal nejvýnosnější vtip historie (s. 36-37); Pozor na obchodní partnery aneb Jak poznat nebezpečnou zombie firmu - předlužené společnosti (s. 40-41).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 8

Kdy nastane čas pro základní nepodmíněný příjem (8-9); Potraviny podražují v Česku i ve světě (s. 10); České start-upy dominují východní Evropě, za Západem ale zaostávají - téma čísla (s. 12-19); Vládní podpory vydrží až do voleb, politici se do jejich utlumení nehrnou (s. 26-27); TSLA nebo TLISA? Neznámé akcie posilují díky omylům investorů: podle vědců mohou zmatení akcioví investoři až za pět procent celkového objemu obchodů u firem s podobným jménem (s. 30-31); Insolvence je jako rozvod. Emoce stranou - a skončí přátelsky: oděvní společnost Blažek zvládne navzdory insolvenční ještě půl roku uzavírek obchodů, říká její insolvenční správce Jan Mašek (s. 36-38).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 9-10

Evropská centrální banka zvažuje digitalizaci eura - CBDC (s. 8-9); Fitness centra přišla o klienty, sebrali jim je on-line trenéři: přes uzavření provozoven zatím v tuzemsku skončil jen zlomek fitness center. To se může během pár měsíců výrazně změnit - téma čísla (s. 12-19); Daně 2020: podrobný návod, jak postupovat při vyplňování příznání - příjmy ze zaměstnání, příjmy z podnikání, příjmy

z pronájmu, příjmy z investic, daňové slevy, nejčastější chyby v daňových přiznáních (s. 26-56); Meziválečné daně byly nižší, na krizi a zbrojení nestačily - daňová soustava po r. 1927 (s. 58-61); Úrok až dvanáct procent. Financování firem podražuje (s. 66-67).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 28 (10.2.2021)

Vzor pro placení za zprávy hledá Evropa v Austrálii - nová regulace digitálních aktivit má přimět velké technologické firmy platit za zpravodajství (s. 3); Exekuce ve Sněmovně. Lidé v dluhové pasti se dočkají zásadní pomoci, pokud ANO a ODS ustoupí (s. 5); Mají poslanci přijmout Lex Dukovany? Zákon garantující výkupní cenu elektřiny z nových jaderných bloků podle jeho obhájců zajistí Česku dostatek proudu. Kritikům vadí nezáměr o jiné zdroje a zpochybňují jeho výhodnost (s. 10); Bitcoin se prodával za více než 48 tisíc dolarů (s. 11); České firmy ve velkém inovují. Pomohou jim i miliardy z EU (s. 12); Příjmy českých domácností v čase covidu (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 34 (18.2.2021)

Ministerstvo prodalo dluhopisy za 18 miliard (s. 2); Poslanci rozhodnou o obřím schodku a armádě bez miliard (s. 3); Faltýnek a ANO už chápou, že nový zákon o exekucích nelze zdržovat (s. 4); Prodej aut v unii v lednu kvůli viru klesl o 24 procent (s. 11); Čína se stala největším obchodním partnerem EU (s. 11); O hypotéky je stále enormní zájem, úroky ale porostou (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 38 (24.2.2021)

Tvrdý pád ČSA. Aerolinky oznámily masivní propouštění: letecký dopravce má dluhy, stát nepomůže (s. 1) a související komentář na s. 7; Půjde o hodiny. Vláda ladí s opozicí pandemický zákon (s. 2); Hořký konec těžby - těžba černého uhlí v ČR (s. 8-9); Autoprůmysl je na tom nejhůř za šest let. Firmy propouštějí a chybí jim i čipy (s. 10); Začíná obrat ve vývoji hypotečních sazeb (s. 13).

Hrot

Sv. 2021, č. 7

Kam (a odkud) mizí mozky: od Hongkongu přes Minsk po Londýn: politici umějí schopné lidi snadněji ze země vyhnat než přivábit zpět - brain drain (s. 6-15); Polská daň ze slova (s. 18); Oprav a leť: velké letecké opravy s českými miliardáři v zádech vyhlížejí očkování a sázejí na chuť lidí vrátit se do vzduchu. Letní špička jim mnohé naznačí (s. 28-31); Česko nesoběstačné. Stát zanedbává nouzové zásoby ropy i jaderného paliva. Vyváženou elektřinu se nám přestává vyplácet - energetika (s. 34-35); Sedím na penězích a je mi špatně: na současné hospodářské mizerii je pozoruhodné, kolik je v ní peněz a kolik firem je bez dluhu - makropohled M. Zámečnicka (s. 38-39); Tokijský rébus: ze světla olympijské pochodně na konci tunelu se může vyklubat lokomotiva - ve spolupráci s The Economist (s. 42-43); Z pasti do pasti: proč může rychlejší inflace ohrozit globální ekonomické oživení - ve spolupráci s The Economist (s. 44).

Hrot

Sv. 2021, č. 8

Nejistá sezóna: vláda nemá plán na restart kultury - téma čísla (s. 6-9); Sekera, že ji neunesíš - komentář P. Párala k deficitu státního rozpočtu ČR (s. 14); Profesor chaos a generál zmatek: Babišova vláda stvořila dokonalejší legislativní chaos. Opatření se přijímají zbrkle a nekonceptně. Iluze už dávno ztratili i někteří členové Legislativní rady vlády (s. 26-27); Výškoměr klesá: stát odmítl miliardovou injekci pro ČSA i půlmiliardový fond pro Smartwings. Na pomoc zbývají poslední dny (s. 32-33); Vietnamský zázrak: Vietnam dlouho zaostával za Čínou, teď ji však začíná dohánět. Do karet mu hraje i čínská obchodní válka s USA (s. 36-37); Špinavá bude dobrá: Evropa se musí připravit na následky své zelené vlny. A řešit je lépe než dopady globalizace - ve spolupráci s The Economist (s. 42-43); Rekordní hypotéky? Letos už ne (s. 46).

Hrot

Sv. 2021, č. 9

Pravidla triáže: pacienti se "třídili" před covidem a tříditi se budou dál. Díky pandemii dostává selekce alespoň jasnější pravidla - téma čísla (s. 6-13); Zavřít, nezavřít? Hlavně s citem - komentář M. Zámečnicka k omezování ekonomiky v Česku (s. 19); Dělán to dobře - rozhovor s předsedou ÚOHS Petrem Mlsnou,

mimo jiné o snaze zrychlit rozhodování a zvýšit transparentnost úřadu (s. 20-24); Políček bezradné vládě: pár poznámek k nálezů Ústavního soudu o zákazu prodeje a poskytování služeb ve vybraných oblastech (s. 25); Texaská vybíjená: tuhý mráz a blackouty na jihu USA se staly politickým tématem (s. 40-41); Evropa zelená, Česko stagnuje: proč Češi musejí své miliardové investice do zelené energetiky vyvážet? (s. 42); Nový technologický řád: pravidla technologické hry se mění. Googlu, Facebooku a Applu rychle roste konkurence - ve spolupráci s The Economist (s. 44-45).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	41
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	41
Informatika. Počítače	41
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	42
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	42
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	42
Právo.....	43
Veřejné finance. Rozpočet	44
Účetnictví	44

Daně

29721 Pouze prezenčně

Hana Marková

Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2021

Praha : Grada, 2021, 296 stran

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.1.2021. Do textu zákonů jsou zapracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena na rok 2021. Jejich přehled je společně se stručným komentářem ke změnám uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text v zákonech je zobrazen odlišným typem písma. - 32. vydání - ISBN: 978-80-271-3130-3 (brožováno) - ISBN: 978-80-271-1333-0

29722

Iva Rindová, Jana Rohlíková

Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2020

Olomouc : ANAG, 2020, 431 stran

Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2020. Výklad k ročnímu zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění včetně příkladů. Přehled slev na dani a nezdanitelných částí základu daně na rok 2020 pro roční zúčtování. Nejčastější dotazy z praxe. Příklady vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Aktuální vzory tiskopisů a postupy jejich vyplnění včetně řešení nestandardních postupů při jejich vzniku. Znění souvisejících předpisů. - 25. aktualizované vydání - Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2020. - ISBN: 978-80-7554-296-0 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29703

Ben S. Bernanke, Timothy F. Geithner, Henry M. Paulson, Jr.

Firefighting : the financial crisis and its lessons

Hašení požáru : poučení z finanční krize

London : Profile Books, 2019, 230 stran : tabulky, grafy

V letech 2007 až 2009 se mezinárodní finanční systém téměř zhroutil. Lehman Brothers zkrachovala. Vlády zachraňovaly velké banky. Ekonomiky po celém světě sklouzly do recese. Předseda Federálního rezervního systému Ben Bernanke, prezident newyorského Fedu (a později ministr financí) Tim Geithner a ministr financí Hank Paulson koordinovali reakci USA. Byli to velitelé hasičů bojujících proti globálnímu požáru. Zmírnil škody a umožnili zotavení. - Poznámky. - ISBN: 978-1-78816-336-1 (brožováno)

Informatika. Počítače

29724

Dominik Stroukal

Dark Web : sex, drogy a bitcoiny

Praha : Grada, 2020, 207 stran

Dark Web je přístupný prostřednictvím speciálního softwaru nebo konfigurace. Představuje tajemné nelegální místo v hloubi internetu, kde se za virtuální peníze dají ilegálně obstarat např. drogy, padělané dokumenty, nakoupit ukradené kreditní karty a nebo sledovat zakázanou pornografii. Publikace přibližuje fungování tohoto webu. Popisuje nástroje webu, jakým způsobem fungují pravidla mezi obchodníky na tržištích, kteří nikdy neodhalí svou identitu, jak probíhají platby alternativními měnami i jak úspěšné jsou zásahy států vůči tvůrcům nelegálních tržišť apod. Co je na Dark Webu skutečností, a co naopak mýtem? V knize jsou uvedeny i legální a legitimní věci, které Dark Web a jeho nástroje umožňují. Např. novináři využívají web pro sdílení utajovaných informací nebo obcházení cenzury v oblastech s tuhým politickým režimem. - První vydání - ISBN: 978-80-271-2934-8 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

29705

Dalibor Rohac

In defense of globalism

Obrana globalizace

Lanham ; Boulder ; New York ; London : Rowman & Littlefield, ©2019, xi, 157 stran : tabulka

Autor pomocí ekonomických, politických i historických argumentů ukazuje, že v dnešním světě je mezinárodní spolupráce nevyhnutelná. Navrhuje pružnější, polycentrické mezinárodní instituce, které budou respektovat odlišnosti různých zemí či regionů a různorodost problémů, které před nimi stojí. Hlavním závěrem knihy je výzva mezinárodním institucím, které by podle Roháče měly akceptovat, že nebudou schopny detailně kontrolovat trh a společnost, měly by spíše pomáhat udržovat základní pořádek a soustřeďovat se na své úzce vymezené poslání. Roháč končí svoji knihu varováním, že svět nemůže zůstat napůl svobodný a napůl zotročený, protože obě půlky se budou navzájem ohrožovat. Jako optimista vidí cestu vpřed v posilování svobodné části světa, nejlépe cestou inteligentní, racionální a vzájemně výhodné mezinárodní spolupráce. Ta by neměla být založena na nějaké centrální, celosvětové autoritě, ale na dobrovolné spolupráci svobodných občanů pomocí vzájemně si konkurujících, překrývajících se a otevřených mezinárodních institucí. - Poznámky. - ISBN: 978-1-5381-2080-4 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

297351

Marta Ženišková, Jakub Tomšej

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2020 a 2021. Dovolena po novele zákoníku práce

Praha : Svaz účetních České republiky, 2021, 64 stran

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2020 a 2021. V první části odborného příspěvku je uveden stručný přehled opatření, která trvala po určitou dobu roku 2020 a již skončila (podpora zaměstnavatelů ve snížení odvodů pojistného a penále, poskytování ošetrovného, rozšíření elektronického přenosu údajů mezi zaměstnavateli a správou sociálního zabezpečení, využívání eNeschopenky, potvrzování nařízení karantény a nároků na úhradu mzdy za dobu jejího trvání). Od roku 2021 dochází k řadě změn v oblasti sociálního a zdravotního pojištění zaměstnanců i OSVČ, a to v návaznosti na zvýšení průměrné a minimální mzdy. Těmto skutečnostem se věnuje druhá část článku. Následuje příspěvek zaměřený na novou úpravu dovolené, zejména nová pravidla jejího výpočtu od 1.1.2021. Následují odpovědi na dotazy z pracovní právní oblasti. - Bezplatný přístup k vybraným vzorům smluv a podání v e-knihovně s použitím uvedeného kódu: suc50. - ISBN: 978-80-7626-013-9 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29723

Jaroslava Pfeilerová

Cestovní náhrady podle zákoníku práce : praktický průvodce 2021

Olomouc : ANAG, 2021, 231 stran

Komentář sedmé části zákoníku práce (zák. č. 262/2006 Sb.), ve které jsou upraveny povinnosti zaměstnavatele k náhradám výdajů v souvislosti s výkonem práce. Podrobně jsou popsány povinnosti zaměstnavatele při poskytování cestovních náhrad, práva zaměstnanců, dobrovolná plnění, poskytování cestovních náhrad jednatelům a ostatním členům orgánů právnických osob a postupy při daňovém posouzení poskytnutých náhrad z hlediska zaměstnavatele i z hlediska zaměstnance. Výklad je doplněn příklady z praxe. Komentář obsahuje upozornění na nejčastější pochybení, na možné sankce kontrolních orgánů a na související judikaturu. - 3. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-298-4 (brožováno)

Právo

29725

Pavel Mates, Petr Černý, Tomáš Lechner, Pavel Skalka

Nahlížení do spisu podle občanského soudního řádu, trestního řádu, soudního řádu správního, správního řádu a daňového řádu

Praha : Leges, 2020, 151 stran

Praktická příručka komplexně zpracovává problematiku práva na nahlédnutí do spisu, jehož uplatňování je běžnou součástí mnoha druhů řízení. Zákonná úprava vymezující průběh, podmínky i omezení práva na nahlížení do spisu představuje realizaci práva na informace, garantovaného na ústavní úrovni. Jednotlivé kapitoly čtenáře seznamují s pojmem spis, a to obecně i pro jednotlivé typy řízení, s funkcí spisové služby a následně detailně rozebírají specifika práva na nahlížení, jak je upraveno v jednotlivých procesních předpisech. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-460-2 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29730/1407

Advokáti, notáři, soudy a soudci : redakční uzávěrka 1.1.2021

29730/1406

Daň z přidané hodnoty : redakční uzávěrka k 4.1.2021

29730/1405

Daně z příjmů. Kompenzační bonus. Evidence tržeb : redakční uzávěrka 4.1.2021

29730/1410

Daňový řád. Daňové poradenství. Finanční správa ČR. Mezinárodní spolupráce : redakční uzávěrka 4.1.2021

29730/1408

Hazardní hry; Daň z hazardních her : redakční uzávěrka 4.1.2021

29730/1402

Katastr nemovitostí. Zeměměřictví. Pozemkové úpravy a úřady : všechny texty předpisů k 1.1.2021

29730/1397

Obce, kraje, hl. m. Praha, úředníci obcí a krajů, obecní policie : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1400

Obchodní korporace : změny ZOK a dalších předpisů k 1.1.2021 : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1398

Oceňování majetku : změny zákona i vyhlášky od 1.1.2021 : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1403

Ochrana spotřebitele. Spotřebitelský úvěr : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1399

Státní služba : změny v systematizaci a v dalších oblastech : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1396

Stavební zákon a další předpisy : velké změny od 1.1.2021 : stavební zákon, liniový zákon, zákon o vyvlastnění : texty všech předpisů k 1.1.2021

29730/1401

Veřejné zakázky. Registr smluv. Hospodářská soutěž. Investiční pobídky : redakční uzávěrka 1.1.2021

29730/1404

Znalci a tlumočníci : soubor nových předpisů od 1.1.2021 : redakční uzávěrka 22.12.2020

Veřejné finance. Rozpočet

29719 Pouze prezenčně

předkladatel Andrej Babiš, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2019 : Materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb.

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2020], 9 svazků

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2019 obsahuje následující části: Část A. Návrh Usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2019. Část B: Ekonomický vývoj a hospodaření sektoru vládních institucí. Část C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Část D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Část E: Zpráva o řízení státního dluhu. Část F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Část G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu ČR. Část H: Výsledky rozpočtového hospodaření kapitol. Část I: Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - (brožováno)

29720I Pouze prezenčně

Ministerstvo financí

Štátní rozpočet České republiky na rok 2021 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 18. prosince 2020

Praha : Ministerstvo financí ČR, leden 2021, 2 sv. : tabulky, grafy

Obsah 1. svazku je rozdělen do dvou částí. Část I., Znění zákona č. 600 ze dne 18. prosince 2020 o státním rozpočtu ČR na rok 2021. Část II., Další vybrané dokumenty: usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 843 z 39. schůze ze dne 4. prosince 2019 - doprovodné usnesení; Usnesení vlády ČR ze dne 16. září 2019 č. 652; Makroekonomický rámec a fiskální politika; Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2021; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Tabulková část. Svazek 2. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-34 855/2020/1101-1. - (brožováno)

Účetnictví

29704

IFRS Foundation

IFRS Foundation due process handbook

Příručka náležitého procesu nadace IFRS

London : International Accounting Standards Board, August 2020, 61 stran

Příručka stanoví zásady náležitého procesu, které platí pro Radu pro mezinárodní účetní standardy a Výbor pro interpretaci IFRS. Správci nadace IFRS mají Výbor pro dohled nad řádným procesem, který je odpovědný za sledování dodržování řádného procesu. - Přílohy. - ISBN: 978-1-911629-79-5 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>